

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 8. po południu w wyjątkach świąt i niedzieli.
Kamier pojedynczo kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do Gazyety Lwowskiej, otrzymują odo i półroczni abonenci bezpłatnie, dwieroczni zaś i trójroczni za dopłatą, pierwszy 75 ct. drudy 80 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

Zaproszenie do przedpłaty.
W miejscu za IV. ćwierćrocze 3 zł.
Za Październik i każdy następny miesiąc 1 zł.
Pocztą: za IV. ćwierćrocze 4 zł.
Za Październik i każdy następny miesiąc 1 zł. 35 cent.
Na Gazetę z Przewodnikiem,
W miejscu: kwartalnie 3 zł. 75 cent.; miesięcznie 1 zł. 30 cent.
Pocztą: kwartalnie 4 zł. 75 cent.; miesięcznie 1 zł. 65 cent.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 2. października.

Jego Excellence pan minister oświaty dr. Stremaer przybył dziś rano pociągiem pospiesznym do Lwowa, gdzie zabawi przez cały dzień dzisiejszy.

Za dwa tygodnie zgromadza się Rada państwa na sesję, która zapewne potrwa jak w roku ubiegłym pięć miesięcy z kilku dłuższymi feryami świątecznymi. Tym razem sesji parlamentarnej nie wyprzedza jak w latach ubiegłych gorąca rozprawa publicystyczna o szczegółach programu ustawodawczego. Nie wynika ztąd bynajmniej, że sesja będzie mało zajmującą i nie tak ważną jak poprzednie. Chociażbyśmy nawet pominieli nawet ważne sprawy ekonomiczne czekające na załatwienie i wymagające długiej i rozważnej pracy, to zawsze jeszcze pozostaje projekt ustawy karnej, który po uchwaleniu stanie się pomnikiem dziełem bieżącego peryodu parlamentarnego. Publicystyka nie prowadzi dziś gorącej rozprawy o program przyszłej sesji dlatego, że nie może ponowić dawniejszych pomysłów swoich co do spraw wyznaniowych.

Dopóki niepewnym był skutek uchwalonych już ustaw wyznaniowych, prasa przewidywała ciągle, że prędzej lub później państwo popaść musi w taką samą walkę kościelnopolityczną, jaka od lat toczy się w Niemczech. Wychodząc z tak fałszywego założenia prasa chciała znaglić rząd, ażeby nie czekając na nieprzyjacielskie kroki episkopatu, wcześniej zapewnił sobie środki zaradcze na wzór pruski. Tymczasem spokojne, oględne a ściśle wykonanie ustaw wyznaniowych pozwoliło rządowi zapewnić władzy państwowej należne poszanowanie bez wywołania rozterki społeczno-politycznej.

Jest już tedy urzędowa wiadomość, że cesarz Wilhelm przybędzie do Włoch. Poseł Keudell zakomunikował ją rządowi włoskiemu nie podając ani terminu ani miejsca, w którym spotkać się mają monarchowie Niemiec i Włoch. W każdym razie termin ten nie może być odległym a co do miejsca to wybór paść może tylko na jedno z miast północno-włoskich. Jesteśmy pewni, że prasa włoska zmieni teraz swoje zdanie o tym zjeździe, że porzuci dotychczasową obojętność i zajmie stanowisko więcej polityczne. Włosi mają szczęście niepraktykowane w dziejach ale tak dalece niepowinno ono zaślepić ich taktu politycznego, ażeby za zwykłą wycieczkę uważali podróż monarchy, którego imię łączy się z chwilą najpodnieściejszą dla zjednoczenia Włoch, z chwilą zajęcia stolicy dzisiejszej. Przedewszystkiem spodziewać się należy, że ogół obywateli nie dopuści, ażeby autorowie pomysłu pomnika pod Legnano zamącili chwilę uroczystą jakąś niewłaściwą demonstracją. Niemcy stawiając pomnik dla Hermana zastrzegali się wyraźnie, że niejesto żadna demonstracja ani anti-włoska, ani nawet anti-romańska, i to zastrzeżenie powinno wystarczyć zupełnie. Zresztą zachodzi pytanie, czy właśnie postawienie pomnika na pobojowisku pod Legnano byłoby stosowną kontrdemonstracją w chwili, gdy Włosi bądź co bądź prowadzą walkę

z papieżem. O politycznych skutkach zjazdu rozprawić można tylko ze stanowiska międzynarodowego. Będzie on nowym węzłem łączącym środkową i wschodnią Europę w wielką ligę pokojową. Na wewnętrzne stosunki Włoch przyjazd cesarza Wilhelma nie wywrze wpływu. Włosi dawno już powiedzieli sobie, że w sprawach kościelno-politycznych nie potrzebują i nie mogą naśladować Niemiec a rząd niemiecki także wyrzekł się dawnej myśli, że Włosi powinni naśladować go w własnym interesie.

Francya powinna i musi albo przyklasnąć podróży Cesarza Wilhelma do Włoch albo co najmniej przestrzec obojętności. Faktem jest bowiem, że pomiędzy prasą francuską i niemiecką zapanowało zawieszenie broni a opinia publiczna po obu stronach Wogezów uległa zupełnie prądowi pokojowemu. Jak do niedawna jedna strona podejrzewała drugą o zamiary wojenne często nawet z ujmą dla zdrowego rozumu, tak obecnie weszło w modę wzajemne schlebienie sobie. Francuskie organa chwala lojalność Niemiec w zabiegach około utrzymania spokoju europejskiego a niemiecka prasa wystawia Francuzom świadectwo, że znacznie spoważniali i nie myślą na teraz o zakłóceniu spokoju. Francya musi zatem być zadowolona, bo zjazd monarchów w Medyolanie jednomyślnie przedstawiony zostanie jako nowa rękojmia pokoju. Zresztą dawno już minęły te czasy, kiedy Francuzi liczyli na armię włoską jak na własną.

Żądania postawione przez powstańców bośniacko-hercegowińskich przed komisją konsularną znalazły niemal w całej prasie europejskiej dość dobre przyjęcie. Sama treść żądań nie wydała się nikomu wygórowaną lecz owszem z wielu stron przyznano jej tę zaletę, że odznacza się skromnością i roztropnem uwzględnieniem trudnej sytuacji. Ale za to formalna strona wymagań wydaje się dość powszechnie bardzo trudną do urzeczywistnienia. Powstańcy

żądata, ażeby koncesye zrobione przez Turcyę pod naciskiem dyplomatycznych zabiegów poręczone zostały przez mocarstwa zagraniczne. Jestto zaprawdę żądanie smutne, bo dowodzi, jak systematycznie podrzędne organa w Bosnii i Hercegowinie dopuszczały się nadużyć, skoro ludność nie wierzy nawet zapewnieniom własnego rządu centralnego, skoro nawet powaga sułtańska przestała być dla niej dostateczną rękojmnią. Takie poręczenie mocarstw uważają nawet w kołach kompetentnych do ingerencyi za szkopuł, o który rozbija się cała pacyfikacyjna działalność konsulów. Porta uważałaby to za nieuprawnione mieszanie się mocarstw w swoje sprawy domowe, co więcej, widziałaby w przyjęciu tego warunku ograniczenie swojej władzy nad zbuntowanymi prowincjami. Zachodzi nawet pytanie, czy takie poręczenie zamiast stać się silną tamą przeciw powtarzaniu się powstań na Wschodzie nie zmieniliby się w źródło nieustannych zakłóceń. Ludność chrześcijańska marząca ostatecznie zawsze o wybicciu się z pod panowania tureckiego korzystałaby z każdej sposobności do nowego wybuchu, ażeby mocarstwa poręczające były zniewolone mieszczą się w sprawy domowe Turcyi. Raz lub dwa razy mogłoby to wmięszanie nie pociągnąć za sobą żadnych zgubnych skutków ale przy najmniejszej zmianie stosunków politycznych konflagracya europejska łatwo dałaby się wzniecić. Pierwsza uwaga, że poręczenie mocarstw byłoby upokarzającym dla Turcyi, bo nadawałoby im nieuprawniony wpływ na sprawy domowe, wydaje się bardzo trafną, jeżelibyśmy postawili Turcyę na równi z innymi mocarstwami. Wyobraźmy sobie n. p., że Francuzi alzaccy prosiliby o podobne poręczenie pewnych koncesyj w obec rządu niemieckiego. Europa wysmiałaby ich, a żadne mocarstwo nie poparłoby takiej pretensyi, nie postawiwszy przedtem całej armii na stopie wojennej, gdyż pewnie swoich sił Niemcy, uważałoby podobną insynuacyę za *casus belli*. Ale ina-

Z NAD BAŁTYKU

IV.

Rozwój piśmiennictwa łotewskiego, datuje się od lat bardzo niedawnych; jest bowiem dziełem ostatniego ćwierćwieku a owomiędzy w dziejach roku 1848. Rok ten, pański przyniesionej żelazną ręką przemocy, rodziło silnie i stało się ciałem. Idea nazw nieszczerliwy lud do nowego życia. Zradca z zachodu i z południa, ale owo szczytne ożywienie nie dość jasno jeszcze sfornulowanym zapałem i wsparte przyjaźnią okolicznościami, porwało za sobą odcież rozwiniętego instynktu, do uczucia nie-

wetu. „Przyjaciele — mówi Bielski — do grobu siekierę na Niemców mu kładli“ a na pogrzebie śpiewali, zanosząc się od płaczu: „Idź nieboże z nędzy tego świata na lepszy świat, gdzie Niemcy tobie panować nie będą, ale ty im panować będziesz.“

Uczucie tak głęboko zakorzenione snadno rozdmuchać; to też pisarze wytknęszy sobie jako cel rozniecenie uczucia nieważności ku panom, dobili się w krótkim czasie niesłychanej popularności. Tak tylko zrozumieć można, że wśród kilkakroćstosięcznej ludności, złożonej prawie wyłącznie z włościan, stępałej i pogrążonej w wiekowej ciemności, dziesiątek lat sprowadził ogromne zmiany; że cyfra literatów piszących dla niej, doszła do kilkudziesięciu, a blisko dziesięć czasopism łotewskich cieszy się wielkim powodzeniem.

W pierwszych kilku latach, zanim się przyjęło ziarno, rzucone w zaniebaganą i twardą glebę, szła propaganda dość opornie. Dopiero od roku 1850 staje się postęp widocznym a dzieło agitacyi różnym naprzód postępuje krokiem. Aż do tej pory pojawiały się w języku łotewskim tylko sporadycznie luźne religijnej treści publikacye, więc biblie, śpiewniki, zbiory kazań itd., a wydawanie takich nawet rzeczy było owocem poświęcenia, bo koszta nakładu się nie wraçały. Jedna tylko drukarnia posiadała łotewskie czcionki i jedna księgarnia zajmowała się rozpowszechnianiem łotewskich książek. Niebawem jednak wszystkie oficyny poświęciły swoje prasy ludowej literaturze, a piarstwo łotewskie stało się nawet przedmiotem opłacającej się sownie spekulacyi.

Z początku tylko religijne pisma mogły się spodziewać przystępu do słomianej strzechy wieśniaka. Ogłaszano tedy nową łotewską postyllę, nowe mowy pogrzebowe, historię kościelną, „Księgę domową dla chrześcijanina“, „Drogę do nieba, widzianą

oczyma“, „Serce człowieka“ itp. Już te rozprawki i dziełka rozchwytało gorączkowo, bo po za parawanem religijnej gorliwości kryły się niekiedy światowe i żywotne kwestye, bo tu i ówdzie znalazłes wdzieczne dla łotewskiego serca aluzye, bo oparli się na powadze niemieckich pisarzy jak Krantza i Hiarna, można było ich słowami powiedzieć, że „psy u Niemców mają się lepiej, niż ci biedni ludzie tutaj“...

W ślad za poprzednimi publikacyami nastąpiły książeczki z innego pola, jak pierwsza łotewska geografia, w zeszytach, obejmujących po jednej części świata, pierwsza historia powszechna, dalej traktaciki z nauk przyrodniczych, „Doradzca gospodarzy, Przejaciel koni“, pisemka beletrystyczne, a nie obłyto się i bez utworów wierszowanych. Wspomniane wyżej dążności przebijają się wówczas dość rzadko, bo świat literacki składał się przeważnie z plebanów, a nieliczni „narodowcy“ szli jeszcze z nimi po większej części ręką w rękę.

Stanowczy rozbrat pomiędzy dwoma obozami piszących miało dopiero sprowadzić dziennikarstwo, które systematycznie i konsekwentnie pracowało w tym kierunku. W pierwszych latach nie cieszyło się wprawdzie wziętością, bo ten właśnie rodzaj piśmiennictwa mniej jest stosownym dla publiczności wychodzącej dopiero że tak powiem z pieluch moralnych, może bowiem podawać różnobarwną mieszanię luźnych wiadomości, lecz nie dostarczył nie prawdziwie pouczającego w jakimkolwiek przedmiocie. Zrażała przytem powszechnie wysoka cena, do jakiej lud nie przywykł. Założony w r. 1850 dziennik pod nazwą „Latweeschu awises“ byłby z pewnością wkrótce upadł, gdyby go nie były ocaliły wytrwałość redaktorów i zniżenie ceny. Po kilku najcięższych latach przyszły mu dzielnie w pomoc: wojna krymska i zniesienie pańszczyzny. Zwiększające

się ciągle koło czytelników połykało gorączkowo nowiny z teatru wojny a raz zasmakowawszy w wiadomościach o tem, co się dzieje na szerokim świecie, nie mogło się obyć bez gazet.

Dziennikarstwo bywało po wsze czasy najłatwiejszą i najmilszą areną dla początkujących w pisarskim cechu. Gdy więc mnożyła się z każdym rokiem liczba ochotników do pióra a powodzenie pierwszego dziennika zapalało przedsiębiorców do konkurencyi, powstał w drugiej połowie r. 1856 „Gość domowy“ (Mabjas wee-sis) a niedługo później ujrzało światło dzienne perjodyczne wydawnictwo p. n. „Selta, dabba un pasane“ („Wieśniacza chata, natura i świat“).

Najstarsze z pomiędzy nich było najkonserwatywniejszem, bo w pierwszych latach miało i niemieckich współpracowników; dwa drugie przybrały wybitnie narodowopostępowy charakter, kładąc sobie jako zadanie walkę przeciw kosmopolityczności dążnościom pisarzy niemieckolotewskich, którzy się rekrutowali z klasy pastorów — głosząc dalej, że są przedstawicielami i bojownikami „realnego, praktycznego i wolnomysłnego kierunku.“ Wypowiedziawszy przeciwnikom walkę na śmierć i życie, pisma ich poddawali krytyce surowej lub zgrzyźliwej, albo też starali się zabić je milczeniem. Niemniej ostro obchodzi się z nimi autor książki, nazwanej szumnie historią literatury łotewskiej, p. n. „Latweeschu rakstneeziba“.

Wymienione tu pisma w pierwszej zwłaszcza porze swego istnienia nie domagały pod wielu względami. Rwali się do pióra w znacznej części ludzie nieprzygotowani do tego zajęcia, niewytrawni dyktanci, zapominający, że dla ludu pisać najtrudniej. Nie małą zawadą była już sama różnolitość dialektów; język łotewski bowiem dzieli się na tyle narzeczy, że kto go się nauczył z potoczne-

czej rzecz się ma z Turcją. Nie może ona być tak bardzo drażliwą o swoją samodzielną, bo od dawna jej stosunek do mocarstw zachodnich przybrał cechę protekcyjną. Turcja nie wstydziła się przyjąć traktatów poręczeń, które ocaliły ją w chwili krytycznej i zapewniły jej dłuższą egzystencję polityczną, więc nie mogłyby się bardzo oburzać na powstańców za tę ich pretensję. Przed dwoma laty zanosilo się w Turcji na takie uporządkowanie finansów, że bank utworzony z kapitałów zagranicznych, miał po prostu wejść w atrybucje ministerstwa skarbu. Długo rząd turecki brał ten projekt na seryo, nie lękał się jego skutków, choć cała Europa wołała, że Turcja idzie pod kuratelę nie mocarstw potężnych lecz — kapitalistów zagranicznych! Taką kuratelę uważano wtedy w samym Stambule za smutne ale zasłużone następstwo nieogłędnej gospodarki, więc może pogodzonoby się tam także z myślą, że trudno dać powstańcom dostateczną rękomię ulgi, jeżeli się tak długo patrzyło obojętnie na nadużycia podwładnych organów. Większą daleko wagę ma zarzut, że poręczenie mocarstw zamiast służyć na zawsze zarzewiu powstań, mogłoby się stać właśnie źródłem i zachętą do nowych rozruchów. Zwłaszcza teraz, gdy Serbia i Czarnogóra nie opuszczają swojego stanowiska dwuznacznego i ciągle zagrażają pokojowi europejskiemu, dyplomacja europejska musiałaby się dobrze zastanowić nad każdym krokiem, któryby w przyszłości krępował jeszcze więcej jej ruchy.

KORESPONDENCYE.

Wiedeń, dnia 30. Września.

Z Ogłoszenie reskryptu Cesarskiego zwołującego Radę państwa na dzień 19go Października w chwili, gdy jeszcze obradują obie Delegacje, dobrze wróży o załatwieniu budżetu wspólnego. Dowodzi ono bowiem, że nie obawiają się przeciwności sesyj delegacyjnej lub powstawania jakichś trudności w uchwaleniu żądanych pozycji. Owszem liczą na zadawalający przebieg czynności obu Delegacji. Parę tylko ma być sesyj publicznych, a reszty pracy dokonają komisyye. Rozumie się samo przez się, że nie obejdzie się bez opozycji i w wydziałach, i na pełnych posiedzeniach, ale wątpić nie można, że przeważna większość stanie w obronie budżetu, t. j. głównie nowych

armat i zezwoli na ich fabrykację w ciągu dwóch lat. Opozycyji bowiem przeciw działom nowym wcale nie będzie, rozchodzić się ma tylko o czas ich wyrobu, czy lańie ich ma być rozdzielone na dwa, czy na 3 lub 4 lata. Równie zadawalający przebieg czynności rokować także można i Radzie państwa, która głównie zajmie się sprawami gospodarskimi. Dzisiejsza *Nova Presse* w tej mierze dwa ciekawe zrobiła wyznania, raz, że st sunek gabinetu do większości parlamentarnej żadnej nie uległ zmianie, powtóre, że nastąpić powinna przerwa w ustawodawstwie konfesyjnym, albowiem panuje pewne przesycenie walkami wyznaniowymi a przesycenie to nie sprzyja pracom ustawodawczym. Wyznanie to ciekawe, ale dziennik wspomniany nie przebaczyłby innemu piśmie, gdyby ośmieliło się z taką wystąpić sentencją.

Ostatnimi dniami rozogniła się nieco walka o kwestyę chorągwi i demonstracji za pomocą wywieszania chorągwi zagranicznych, głównie niemieckich. Polemikę tę wywołały manifestacje w Gracu podczas zjazdu przyrodników. Jak zwykle, w polemice przekroczono obustronnie granice godziwe. Z jednej strony rzucono podejrzenie, jakoby część ludności niemieckiej w Austrii odznaczała się brakiem patriotyzmu, z drugiej strony narzekano na ducha denuncyacji. *Tages Presse* nadaje tej walce tor spokojniejszy, odznaczając, iż nigdy nie wątpiła o patriotyzmie Niemców austriackich, stanowiących podwalinę monarchii Habsburgów, że atoli kilku głupców i zuchalców prowadzi niegodną agitację anti-austriacką, której trzeba kres położyć w interesie państwa.

Dziś przypada Nowy Rok żydowski, będący wielkim dniem świątecznym. *Vaterland* dzisiejszy musiał wszystkich zdziwić napisem hebrajskim, jaki położył na czele artykułu wstępnego. Słowa te znaczą: *Nowy Rok, Sądny dzień*. Dziennik ten wspomina że numer dzisiejszy przesłał członkom przełożenstwa gminy żydowskiej w Wiedniu. Artykuł wspomniany podnosi, że prasa katolicka zawsze z uszanowaniem wspomina o świętach żydowskich, że prasa wiedeńska to samo czyni, ilekroć mowa o świętach żydowskich, że atoli naigrawać się lubi z świąt i dogmatów katolickich. *Vaterland* wzywa prasę liberalną, aby zaprzestała w ten sposób sztydzić z obrządków katolickich. Ciekawi jesteśmy na polemikę, która z tego powodu wywiązać się może.

go używania w jakiejś okolicy, o piętnaście mil dalej już często nie może się z wieśniakiem porozumieć. Nadto pisma lotewskie tak były przepełnione germanizmami, jak głowy wszystkich wykształconszych Lotyszów myślami niemieckimi. Nie pamiętano też często, dla kogo piszą; rzucono ludowi niezrozumiałe hasła, jak „emancypacja“, „konkurencja“, „realizm“ i t. p. Nie mogły wydać błogich owoców skrajno-postępowe czyli po prostu radykalne zasady i zbyt lekkomyślne sądy, tak w rzeczach politycznych, jak społecznych.

Stosunek swój do Niemiec wystawiali Lotysze w zręcznie utworzonych przysłowiach i przypowieściach: „Obiecować (mawiali), to rzecz pańska — dotrzymywać, chłopiska.“ *Góś domowy* podał następną parabolę p. n. *Stara jabłoń*. „Po za ogrodem stała stara, dzika jabłoń. Ogrodnik zaszczepił na niej szlachetną gałązkę, która zazieleniła się, rosła a po kilku latach zaczęła wydawać owoce. Mijał rok za rokiem. Starej jabłoni nie brakło nigdy leśnych plonek, od czasu do czasu tylko rodziła słodkie jabłka. Tymczasem ogrodnik wyhodowałszy w swym sadzie młode jablonie, cieszył się, skoro na nich ujrzał pierwsze owoce. Zobaczywszy to stara jabłoń, uniosła się zazdrością i zawołała ze zjadliwym urąganiem: „Jakiem czołem, wy krety śmiecie podnosić głowy na przeciw mnie, która rocznie więcej wydaje owoców, niż wy wszystkie razem?! Czytelniku, czy znasz starą jabłoń, i czy dobrze uczyniła, Lezcząc młode?“ W pocieszny sposób tłumaczy Lotysze powstanie frajka. Oto krzyżak i djabeł (dziwne zestawienie) wzywali się na wokalny pojedynek. Szatan widząc, że jego rywal będzie spiewał do nieskończoności, postanowił mu wypłatać figla, i tak zmusić do przerwania śpiewu; odkroił mu przeto poły u sukni.

Do niedawna jeszcze imię Lotysza okryte było wzgardą; natrzęsano się żeń po-

wszechnie. Dziś inaczej — dziś chlubią się swoim pochodzeniem Lotysze, nie zważając na to, że Niemcy pragnęliby zatrzeć ródowe różnice a protestują przeciwko mniemaniu, jakoby każdy Lotysz musiał być koniecznie chłopem. Oto ich wyznanie polityczne w *M. hyssue-sis*: „Rada nasza taka: miejcie mowę rodzinną w poszanowaniu a dobrze wam pójdzie na świecie. Bo kto sam się nie szanuje, tego nie uszanują i inni. Obok tego nie zaniechajcie uczyć się obcych języków, zwłaszcza niemieckiego. Wówczas Lotysze nie będzie spoglądał z ukosa na rodaka (tautas brahlis), dążącego do oświaty, lecz raczej chlubić się będzie, że z pośród ziomeków jego powstają uczeni i rozumni mężowie, wówczas uczeni Lotysze nie będą gardzić rodakami, lecz będą ich wiedli do światła, wówczas Lotysze zostaną uczeni przez tych, którzy nimi dotąd gardzić tylko mogą, a wreszcie ustaną także baśnie, że wszyscy Lotysze muszą być zarazem chłopami, wszyscy zaś Niemcy panami. Śmieszne to zaiste mniemanie. W taki sposób wielu hultajów otrzymuje tytuł „pan“, nie jeden zaś honorowy człowiek nazywa się *mużykiem*. Czy to słusznie? Czy język, czy też raczej zdolności człowieka, czynią go panem?“

W ostatnim dziesiątku lat widzimy w literaturze lotewskiej nadzwyczajny postęp. Zdania polityczne domorodłych statystów stają się pewniejszymi, badania o początku Lotyszów głębszemi, słowem wszystko zaczyna przybierać poważniejszy charakter i uczęszy zakrój. Jakkolwiek więc nie podzielimy optymistycznych poglądów młodej Lotwy na przyszłość sześciokroćstatysięcznej ludności, choć nie wierzymy w trwałość rośliny zbyt nagle strzelającej w górę, trudno nie odezwać się z uznaniem o tak zadziwiającym fenomenie.

Delegacje.

III. posiedzenie delegacji sejmowej węgierskiej z dnia 29. z. m.

Przewodniczący Wł. Szögyenyi-Marich. Ze strony rządu minister skarbu br. Holzgethan. Jako reprezentanci rządu: szef sekcji Benedek, radca sekcji Merer, porucznik okręgowy Gál. Ze strony rządu węgierskiego minister obrony krajowej Bela Szende. — Przewodniczący zaprosił członków delegacji na nabożeństwo, które dnia 4. b. m. odbędzie się w kościele ś. Szczepana z powodu Imienin Najjaśniejszego Pana

Delegatowi Uerményi nie udzielono trzytygodniowego urlopu o który upraszał. — Del. Falk przedłożył prośby trzech urzędników z ministerstwa spraw zagranicznych o uregulowanie ich płac. (Odesłano do komisji).

Prezydent komisji gospodarczej hr. Ant. Szapary przedłożył sprawozdanie tejże. Zostało przyjęte.

Maurycy Jokaj postawił wniosek, ażeby prezydent w imieniu delegacji złożył d. 4. b. m. życzenia Najj. Panu. Przyjęto. — Na wniosek hr. Lonyay'a uchwalono drukować sprawozdania komisji bez poprzedniego przedkładania ich w plenum.

Dzień następnego posiedzenia nie wiadomy.

Komisja szkolna austriackiej delegacji odbyła dnia 30. z. m. czwarte posiedzenie w obecności ministrów: hr. Adrassgo i br. Kollera, i przystąpiła do obrad nad ordynaryum preliminarza ministerstwa wojny. Sprawa dawca dr. Klier. Pozycję 1. „Zarząd centralny“ przyjęto bez zmiany w kwocie 469.512 zlr. w myśl przedłożenia rządowego. Przy pozycji 2. „Wojskowe władze krajowe i miejscowe“ wszczęła się ożywiona rozprawa uad kwotą 4133 zlr., żadaną przez rząd dla oficerów pracujących w dziale conceptowym. Odroczono tę sprawę na wniosek dep. Sturma. Pozycję 3. „Intendantury i kontrola“ (842.022 zlr.); pozycję 4. „Duchowicństwo wojskowe“ (154.116 zlr.); pozycję 5. „Sądownictwo wojskowe“ (267.947 zlr.) przyjęto bez rozpraw w myśl wniosków referenta. Pozycję 8 i 9 zawieszono na razie — Przy pozycji 10 „Magazyny“ uchwalono kwotę 541.674 zlr. Pozycję 11 i 12 przyjęto bez zmiany. Pozycję 13 „Artyleria techniczna“ odroczone na wniosek dr. Weebera. Pozycję 16 przyjęto po długiej rozprawie w wysokości 2.125.351 zlr. w myśl preliminarza. Pozycję 14 i 15 przyjęto również bez zmiany. Toż samo przyjęto kwotę 350.277 zlr. na instytut wojskogeograficzny; 3.095.242 zlr. na wojskowe sprawy sanitarne; 10.000.000 zlr. na zaopatrzenie inwalidów, emerytów itd.; 61.435 zlr. na wojskowe zakłady karne; 303.000 zlr. na rozmaite wydatki. W końcu przystąpiono do obrad nad pozycją 8 „Wojskowe zakłady naukowe“, dla których żada rząd 1,107.830 zlr. t. j. o 58.059 zlr. więcej niż w r. 1875. Wszczęła się przy tej sposobności długa rozprawa nad odpowiednim urządzeniem wojskowych szkół realnych, w której pomiędzy innymi brał udział także ks. Jabłonowski. Komisja przyjęła całą kwotę żadaną przez rząd.

Komisja wojskowa delegacji węgierskiej, wykreśliła na posiedzeniu w d. 30 z. m. przy pozycji 8 o „wojskowych zakładach naukowych“ kwotę 6.317 zlr., nie przyzwala więc na całą przez rząd żadaną kwotę (1,107,830 zlr.). Tę uchwałę swoją motywuje ona w bardzo obszernym sprawozdaniu.

Komisja skarbową delegacji węgierskiej uchwaliła już cały budżet państwowego ministerstwa skarbu, wykreślając z niego ogółem tylko 7000 zlr.

Komisja dla spraw zagranicznych, wybrana z delegacji węgierskiej, odbyła d. 30. z. m. tajne posiedzenie, na którym zastanawiano się nad ustępem o polityce zagranicznej.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Najjaśniejsza Pani ma zatrzymać się w Monachium tylko jedną noc. W sobotę ma wyjechać do Posenhofen, gdzie król złoży Jej wizytę.

Młodocześni postawili 21 kandydatów do Rady państwa, pomiędzy nimi z dawnych deputowanych Sładkowskyego, Trojana, Juliusza Gregra i posłów na sejm krajowy Edwarda Gregra i Nittingera. W dziesięciu okręgach na prowincyi, tudzież w dwóch okręgach w Pradze nie kandydują Młodocześni.

— Arcybiskup prażski i członkowie kapituły wnieśli protest przeciw dokonaniu na podstawie ustaw kościelnych, wymiarowi podatku w wysokości 44 000 a względnie 27.009 zł.

— Reprezentacja gminna w Wiedniu uchwaliła wystosować adres do reprezentacji gminnej w Czerniowcach z powodu znanych uroczystości. Toż samo uczyniła reprezentacja gminna w Ołomuńcu. Uniwersytat w Halle przesłał także adres powitalny. Burmistrz miasta Czerniowiec wręczył ministrowi p. Stremayerowi dyplom obywatelstwa honorowego tej gminy. — Minister oświecenia doniósł — jak zapewnialią prywatne telegramy — prezydentowi Bukowińny, że Najj. Pan wyraził najwyższe swe zadowolenie otrzymawszy od ministra spraw wewnętrznych program odbyć się mających uroczystości w Czerniowcach. — D. 29. z. m. urządziło stowarzyszenie naukowe w Czerniowcach bankiet dla profesorów wszechchnicy. Br. Otton Petrino powołał profesorów w serdecznym przemówieniu. D. 27. z. m. urządzili podobny bankiet profesorowie wydziału teologicznego dla profesorów innych wydziałów. — Dr. Przibram będzie się habilitował jako prywatny docent dla chemii, dr. Flinger dla etnografii, Hiller dla prawa karnego — D. 28. z. m. jawiła się u prezydenta kraju, p. Alesani, deputacja wresztych frakcyj większych posiadłości, złożona z panów: dwóch Wasylków, Maryniego, Czorszyckiego i hr. Kaprego. Deputacja ta przybyła w tym celu, ażeby już teraz wyrazić bezwarunkową i bezwzględnie wierność, tudzież przywiązanie ku Najj. Panu i państwu. Jeżeli właściciele większych posiadłości składają już obecnie swój hołd w tym samym duchu co reszta ludności kraju, ale nie wspólnie z tą ludnością, to czynią to jedynie z tego formalnego względu, iż uchybiło im postępowanie komitetu uroczystości. W ostatniej chwili odstąpili właściciele większych posiadłości od zamiaru wysłania deputacji do Najj. Pana głównie z tego powodu, iż zamierzają również z tego powodu, iż zamierzają również odrębnie. Właściciele większych posiadłości upraszają prezydenta, ażeby o tym bezwarunkowym ich hołdzie zawiadomił rząd. Prezydent Alesani odpowiedział, iż ubolewa żywo nad tem, że właściciele większych posiadłości zapewne tylko przez nieporozumienie czują się być obrażonymi, że jednakowoż przyjmują z zadowoleniem wyrazy bezwarunkowego hołdu i przedłoży je ministrowi.

— Większość narodowo-klerykalnego wydziału krajowego w Lublanie oświadczyła na wniosek rządu co do przedłożenia ustawy o zarządzie majątków kościelnych, że uważa tę sprawę za sprawę krajową. Mniejszość zaś tego wydziału krajowego oświadczyła się za zdaniem, iż ta sprawa należy do zakresu władz kościelnych.

— Z powodu ćwiczeń wojskowych pod Budapesztem wydał Najj. Pan do naczelnego komendanta honwedów, Najd. Arcybiskupię Józefa następujące pismo odręczne:

„Przy sposobności ostatnich ćwiczeń Budapeszteńskich przekonałem się, że postawa węgierskich oddziałów honwedów, powołanych do współdziałania, była zupełnie zadawalającą. Z osobliwą pochwałą muszę podnieść zachowanie się konnicy honwedów, a mianowicie jej wyszkolenie i prowadzenie tak w brygadach, jakoteż w poszczególnych mniejszych oddziałach. Z przyjemnością wyrażam za to całemu korpusowi oficerów, tudzież szeregowcom Moje uznanie. Gödöllő 29. Września 1875. Franciszek Józef“ — Głównodowodzący generał br. Edelsheim otrzymał wielki krzyż orderu korony żelaznej.

— Komisja skarbową izby niższej sejmowej węgierskiej rozpoczęła swą czynność d. 29. z. m. pod przewodnictwem Zsendenyiego. Budżet dworu królewskiego, preliminarz w kwocie 4,650.000 zlr. tudzież budżet ministra domu królewskiego, zostały przyjęte bez zmiany. Dla cesarskiej kancelaryi nadwornej przyzwolono 74.295 zlr. ciągnąc 20% od kwoty preliminarzowej i uchwalonej na r. 1875. Na sejm przyznano zgodnie z preliminarzem kwotę 877.178 zlr. na pensye dla organów byłych rządów od r. 1849 do 1867 kwotę 217.833 zlr. Wymogi administracyjne dla Kroacyi i Sławonii uchwalone w myśl preliminarza w kwocie 5,128.600 zlr. Dla prezydium ministrów preliminarzowano 312.620 zlr.

Francja Podajemy ustęp z głoszonej dziś broszury *Les Complots d'Arenenberg* odnoszący się do cesarzewicza: „Cesarzewicz przybywszy do Arenenberg objął bezwzględnie urzędowanie i faktycznie przywrócił two stronictwa bonaparty-towskiego. Cesarzewicz ma otwartą głowę, orientuje się łatwością w najzawilższych sprawach a przytem jest niezmiernie ciekawy.“

swe stawia jasno, czasem trwożliwie lecz zawsze otwarcie. Ma on już swe przekonania; lubi otwarte odpowiedzi, chociażby były dlań nieprzyjemne: oburza się, gdy kto przed nim prawdę ukrywa. Pierwszą jego myślą było ratować dobre imię zmarłego rodzica; przyszość mniej mu leży na sercu, niż przeszłość tego, który już nie żyje. Czyta on z uwagą wszystkie pisma, w których ojciec jego jest przedmiotem poisków. Oburza się na przeciwników ojca nie za ostrą krytykę lecz za oszczerstwa. Studjuje pilnie błędy drugiego cesarstwa, uznając się nad ustępami dzieł, wykazującymi błogie chwile i dobre strony rządów Napoleona III. Nie pała żądzą panowania, życzeniem jego jest tylko przywrócić to, co z powodu katastrof przewróconem zostało. Chociaż nie jest tak roztrpny jak jego rówieśnicy, jest jednak żywym, chociaż nie trzpiotem. Pod względem fizycznym rozwiniął się cesarzowiec bardzo pięknie; tak, można o nim powiedzieć, że jest mężczyzną i dzieckiem zarazem: mężem, gdy mówi, dzieckiem, gdy działa. Przez całą godzinę nieraz bierze żywy udział w poważnej dyskusji; naraz gdy gość się oddali, wybiega do ogrodu do swoich ulubionych psów. I tu występuje zaraz wychowanie angielskie! Towarzysze jego w Woolwich, którzy go widzieli ślęczącego nad książkami, postanowili zrobić z niego sportsmena. To też widać na zrecznie palaszem, jeździł śmiało na koniu i oddaje się z pewną namiętnością karkołomnym ewolucjom gimnastycznym. Od r. 1870 wzrasta nowa generacja, która z zapalem towarzyszy będzie cesarzowiczowi w czynnej propagandzie i w gorącej polemice. Młodzież przyciąga młodzież.

Z Paryża donoszą do *Indep. Belge*: „Pewien mąż, którego marszałek Mac-Mahon wysoko poważa, miał ostatnimi czasy dłuższą rozmowę polityczną z prezydentem republiki. Marszałek rzekł doń między innymi: „Obowiązek wskazuje mi, jak się mam zachować, a obowiązkiem moim jest stosować się do woli większości Zgromadzenia narodowego. Jeżeli więc Buffet zgodzi się na takie położenie, iż nie będzie mógł nadal pozostać ministrem, znajduję się zastępcę w jego miejsce. Co Pan sądzi na przykład o Dufaure. W sprawach politycznych przywiązuję największą wagę do jego zdania. Do żadnego ministra nie miałem większego zaufania jak do ks. Brogliego. Lecz to nie przeszkadzało mi udzielić mu dymisji gdy Zgromadzenie narodowe nie życzyło sobie wiedzieć go na krześle ministerialnym. Z Buffetem rozstałbym się z przykrością, gdyż ma on zasługi, lecz rozstać się z nim, jeżeli utraci zaufanie Zgromadzenia narodowego. Strasznie mnie systemem wyborczym według departamentów twierdząc, że gdyby system ten przez Zgromadzenie narodowe został przyjęty i na jego podstawie odbyły się wybory — przyszła Izba składać się będzie z żywiołów rewolucyjnych. Zdaje mi się, że nie jest to prawopodobnem. W tej mierze mam wiadomości, które mię uspokajają. Ogół wyborców, powszechna opinia kraju nie są tak rewolucyjnie usposobione, jak to poważecie utrzymują. W obec tego, co zaszło w przeciągu ostatnich dwóch lat pokładam zupełne zaufanie w zdrowy rozsądek moich współobywateli.“

Dzienniki radykalne popierając system wyborczy według departamentów doniosły ku powszechnemu zdziwieniu, że nawet hr. Chambord miał się oświadczyć za tym systemem. *Monde* powiada, iż upoważniono go do oświadczenia, że wiadomość ta jest nieprawdziwą, że hr. Chambord pozostawił swoim przyjaciółom politycznym wolny w tej kwestyi wybór, wedle tego, który system byłby dla stronnictwa legitymistycznego korzystniejszym, że jednak sam osobiście byłby za systemem według okręgów.

Opinion Nationale, Journal des Debats i République Française występują przeciw artykulowi p. Emila Girardin, który przemawiał za wcieleniem Belgii do Francji. Pomiędzy dzienniki oświadcza, że prasa belgijska naprośnie się niepokoiła, bo Francja nie myśli wcale o zaborach. Pan Emil Girardin tymczasem rozwija dalej swe plany, wedle których Francja, Niemcy, Rosya i Włochy zamierzają nowy przedsięwzięć podzielić Europę, przy którym Belgia przypadłaby Francji. Dziwi się p. Girardin temu, że dzienniki występują przeciw aneksji Belgii przez Francję, kiedy Włochy zabierają sobie Neapol, Toskanię, Papiezkie państwo i Parmę a Niemcy księstwa nadunajskie, Hessa, Hanower, Frankfurt i Nassau. Nowy podział Europy me wedle p. Girardin doprowadzić do ogólnego rozbrojenia, uspokojenia Francji i uniknięcia nowej wojny pomiędzy Francją a Niemcami. W razie gdyby nie przyszło do urzeczywistnienia powyższych planów, Francja w ciągłej pozostając menawisii do Niemiec, rozpaczałaby straszną wojnę. Jeżeli przyjdzie do wojny, pisze pan Girardin, której Francja uniknąć może, wtedy prasa belgijska

przekona się, czy miała słusność występować przeciw polityce, której przeprowadzenie zaoszczędziłoby jej przynajmniej kosztów na mobilizacyę. Belgia przekona się pewnego dnia, że przyjdzie jej wybierać pomiędzy Niemcami lub Francją.“

Wedle statystyki ministra oświaty znajduje się obecnie we Francji 80 liceów z 36,756 uczniami i 244 kolegia rządowe, do których uczęszcza 32,745 uczniów; nadto 657 drugorzędnych zakładów prywatnych świeckich, w których pobiera naukę 43,600 młodzieńców. Nie dosyć na tem: każda dycezya ma swoje seminaryum, a oprócz tego w całej Francji liczy się 278 zakładów drugorzędnych, utrzymywanych przez duchowieństwo, do których uczęszcza 34,000 uczniów. Nie licząc seminaryów duchownych, Francja w tej chwili posiada 1259 drugorzędnych zakładów naukowych, a w nich 147,100 uczniów.

Aby dać czytelnikowi wyobrażenie o składzie kolegium, powiemy, że kolegium Chaptala w Paryżu, wedle nowej organizacji dzieli się na siedm grup, liczy 26 profesorów głównych, 68 profesorów pomocników, 27 inspektorów i guwernerów, oraz 92 urzędników. Liczbie drugorzędnych zakładów naukowych odpowiada liczba księgarni. Po dzień 15. Września r. b. znajduje się we Francji 5659 księgarni. Paryż liczy ich 1098; na miasta stołeczne departamentów przypada 1201, na miasta obwodowe 1165, na stolice kantonów 1696, nareszcie 499 księgarni po wsiach.

Od czasu, kiedy obywatele francuzcy otrzymali prawo zakładania liceów i kolegiów, co rok przybywa Francji po kilka nowych zakładów naukowych drugiego stopnia. Wzrost księgarstwa poczyni się dopiero od roku 1870, kiedy rząd obrony narodowej nadal księgarzom zupełną wolność.

Wzmaga się ruch umysłowy we Francji, a z nim ożywia się handel i przemysł. Pomimo strasznych klęsk i okropnych ciężarów, które w spadku po cesarstwie otrzymali Francuzi, bogactwo narodowe wzrasta z dniem każdym. Naród uczy się pilnie, pracuje ochoczo i nie trwoni swego zarobku na niepotrzebne rzeczy. Ruch handlowy we Francji za rok 1874 jest wyższy o półtora milarda franków od ruchu za rok 1869, który się liczy do najświetniejszych lat cesarstwa. Od 1. Stycznia do 31. Sierpnia r. b., przywóz towarów czyni 2,378,419,000 franków. Wywóz wynosi 2,567,531,000 fr. Za ten czas wpłynęło do skarbu więcej o sześćdziesiąt milionów aniżeli się spodziewano. Wpływy te pochodzą z podatków niestałych, a to świadczy o dobrym stanie interesów. Tylko powódzie dotykają Francuzów. Na południu na nowo wylały rzeki; szkody są niemałe.

Mówiąc o ruchu handlowym, należy dodać, że wedle statystyki ministerstwa marynarki, Francja obecnie posiada 12,956 statków kupieckich. W tej liczbie 80 okrętów, z których każdy o 800 beczkach, 10,000 statków po 30 beczek, 454 parowców, których siła równa się sile 57,518 koni. W ciągu roku zawinęło do portów francuskich 119,000 okrętów obcych, a z tej liczby na porty morza Śródziemnego przypada 28,000. W poczet marynarki kupieckiej nie wchodzi statki rybackie. W ubiegłym roku Francja posiadała 9,250 statków rybackich, a na nich znajdowało się 40,609 rybaków.

Włochy. O nowem uorganizowaniu włoskiej opozycji parlamentarnej donoszą do *Polit. Corresp.*:

„W całych Włoszech śledzą z wielką uwagą zabiegów członków dawnej parlamentarnej lewicy. Członkowie ci starają się w tej chwili utworzyć nową parlamentarno-konstytucyjną grupę, która by była w stanie przedjąć czy później ująć ster państwa.“

Po śmierci Rattazzi'ego, jedynego męża, który był w stanie trzymać w korbach zawsze burzliwą i krnąbrną lewicę parlamentarną i utrzymać w niej karność — zaplanowało w stronnictwie tem zupełnie za mieszanie. Naprośnie starali się niektórzy jej członkowie przywrócić dawny ład i karność. Żaden z nich nie posiadał odpowiedniej siły ani też znaczenia ażeby objąć rządę po Rattazzi'm. Opozycja rozpadłszy się na frakcyje traciła coraz bardziej na powadze i znaczeniu. Przywódcy dowiedli niemocy i niezdolności. Przywódcy przystąpiły do polityki, która przyniosła dotkliwie cieżki, tak, że w końcu utraciła wszelkie znaczenie.

Dłuższe trwanie takiego stanu rzeczy nie mogło — rozumie się — przypaść do gustu tym członkom opozycji, którzy czuli się powołani do objęcia kiedyś steru rządu. Dawna jedność opozycji polegała głównie, o czem nie należy zapominać, na dwuznaczności. Był członkiem opozycji parlamentarnej znacząco hołdować dążnościom republikańskim. Było to wielkim błędem, którego interesowani nie starali się

sprostować. Okoliczność ta przyczyniła się wielce do zdecydowania tego stronnictwa i była powodem, że ponosiło ono wewnętrzne porażki.

Włochy nie idą dziś za prądem republikanizmu a ci, którzyby w tym duchu działali chcieli, naraziliby się na pewne zawody. Tymczasem nie zdziałano nic, ażeby opozycję parlamentarną uorganizować według usposobienia, panującego w kraju. Nikt nie miał śmiałości wziąć w tem inicjatywę; uczynił to zaś pośrednio mimowoli i myśli Garibaldi.

Wybrany w pierwszym okręgu wyborczym Rzymu na deputowanego parlamentu włoskiego, opuścił stary *condottiere* swoją Kaprę i przeniósł się do stolicy. Przybycie jego do Rzymu poprzydziło nader żywe obawy. Znane i z taką uporczywością wyznawane zasady republikańskie nie mogły poruszyć do głębi umysłów, gdy ten uznany przywódca włoskich radykałów pojawił się na horyzoncie politycznym. Garibaldi w Rzymie był groźbą i wcielenem niebezpieczeństwem. Stanowisko zajęte przez Garibaldi'ego w Rzymie jest znanem. Zanepokojenie, które wywołał, okazało się nieuzasadnionem. Złożył on królowi hołdy a ministrom wizyty, od rządu zaś przyjął dożywotnią pensję w kwocie 5000 franków. Pozostawia na boku wszystkie kwestye polityczne i zajmuje się wyłącznie projektem osuszenia *Campagna Romana* i kanalizacyę Tybru. Gdyby Garibaldi nie stał tak wysoko, jak stoi w opinii narodu włoskiego, poczytywanoby stanowisko, jakie zajął, za odstępstwo od wyznawanych zasad.

Zachowywano więc o tem wszystkim głębokie milczenie. Przykład jego ośmielił jednak niezdecydowanych. Baron Nicotera, deputowany południowych prowincji, dał hasło do ruchu, który w tej chwili stanowi najważniejszy wypadek na półwyspie. Baron Nicotera ma lat około 45 i jest deputowanym okręgu wyborczego Salerno. Pochodzi on z dość zamożnej rodziny na prowincji; w życiu politycznym zaś wystąpił po raz pierwszy biorąc udział w niedoszłym zamachu rewolucyjnym znanego Pisacane, który to zamach zakończył się śmiercią sprawcy i towarzyszy. Nicotera był pewnym, że udział swój w tym zamachu przypłaci dożywotniem więzieniem. Wypadki z r. 1860 uwolniły go z więzienia w Favignano, w którym począł był już nikać i usychać.

Następnie brał Nicotera udział w wyprawach partyzanckich Garibaldi'ego. Jest to człowiek bardzo zdolny i znakomity mowca; w ciągu swojej kariery politycznej odniósł niejedno wielkie zwycięstwo i gdyby nie dorywczość w działaniu, która popsuła mu niejedną sukces, stałby dziś Nicotera na wysokości znakomitego męża stanu. Mimo to wszystko jest on dziś jednak jedynym z najbardziej wpływowych członków opozycji. Otóż ten Nicotera ułożył właśnie program, na którego podstawie ma się opozycya parlamentarna na nowo uorganizować. Oświadczył on otwarcie, że należy już raz zamiechać sporów i opozycyi radykalnej. Opozycya radykalna jest w danych warunkach niemożliwą, zaczęć musi ona wstąpić na tory, któremi postępuje większość narodu. Br. Nicotera apelował do swoich przyjaciół, którzy bardzo dobrze przyjęli jego słowa. W Neapolu odbyło się liczne zgromadzenie, które zapewniło mu poparcie deputowanych Izby z południowych prowincji. Nicotera porozumiał się już z przywódcą frakcyi piemontkiej Depretis'em, tak że nowa ta grupa opozycyjna zaczyna już wzbudzać pewien szacunek. W ostatnich dniach wyłuszczył Depretis wyborcom swoim w Stradella program nowego stronnictwa, przy pomocy którego spodziewa się objąć ster rządu. Kraj śledzi uważnie rozwój nowego stronnictwa, które, jeśli odpowie życzeniom narodu i wymaganiom czasu, może wyrzucić wielki wpływ na polityczne życie państwa włoskiego.“

Turecja. *Polit. Corresp.* dowiaduje się z Konstantynopola, że misya konsulów przeciw nie pozostała zupełnie bez skutku. Przeciwnie, jednej grupie konsulów powiodło się obeznać z życzeniami powstańców, a tak uzyskano przynajmniej podstawę do dalszej akcji dyplomatycznej.

O uchwale mocarstw północnych, polecającej konsulom konferować z Serwerem baszą i przedłożyć jako praktyczny projekt pojednania (*quelque suggestion pratique de conciliation*) donoszą dodatkowo, że miała ona swe uzasadnienie głównie w żądaniu powstańców zawieszenia broni. Ambasadorowie mocarstw wychodzili przytem z założenia, że jeżeli to żądanie powstańców ma być uznane za możliwe do wykonania, inicjatywa takiego uznania wyjść może jedynie od reprezentantów Porty w komisji pacyfikacyjnej. Do tego żądania odnosić się na tak że zastrzeżenie hrabiego Bourgoing, pod którym tenże przyłączył się do uchwały trzech mocarstw północnych. Posłowie Anglii i

Włoch zastrzegli sobie w obec poruszonej przez powstańców kwestyi zawieszenia broni, porozumienie się ze swemi rządami. Mocarstwa północne były jednak zdecydowane prowadzić rzecz dalej nawet na wypadek, gdyby reprezentanci innych mocarstw wstrzymali się od dalszego udziału.

Polit. Corresp. z której czerpiemy to sprawozdanie, powiada w końcu, że wedle wyjaśnień jej korespondenta konstancyntopolitańskiego nadzieja ambasadorów mocarstw północnych ułożenia praktycznego projektu pokojowego załatwienia sprawy, nie jest wcale iluzoryczną, jeżeli tylko uda się pokonać trudności żądania zawieszenia broni, przy którym upierają się powstańcy.

Minister wojny Hussejn Avni-Basza wspólnie z ministrem marynarki Riza Baszą, krzątają się pilnie około mobilizacyi większych korpusów wojsk i wysyłki gotowych już oddziałów do prowincji zrewoltowanych. Temi dniami wysłano na parowcu „Sachper“ do Bosnii kilka batalionów Nizamiów przybyłych świeżo z Trapezuntu i Synopy. W krótkce odejdzie tam także kilka batalionów redyłów.

Od czasu wybuchu powstania wysłano do Bosnii, Hercegowiny i Albanii 35,000 ludzi. W najbliższych dniach 14 odejdą do tych prowincji posiłki w sile około 10,000 ludzi. Derwisz basza odwołany został z posady naczelnego dowódcy Hercegowiny.

Serbia. Z Belgradu piszą do *Polit. Corresp.* że rozpoczął się na wielkie rozmiały ruch wojsk w kierunku Alexinacu. Wyruszyła już Brygada Jagodyńska i belgradzka.

Ludzie wtajemniczeni w stosunki rządu serbskiego z mocarstwami, zawsze jeszcze nie chcą dać wiary, aby wojskowe przygotowania Serbii mogły mieć charakter zaczepny. Z wyjątkiem szowinistów widzą wszyscy w tych demonstracyach wojskowych jedynie środek, zapomocą którego Ristic usiłuje zabezpieczyć swoją pozycyę w kraju. Niektórzy jeszcze inaczej tłumaczą sobie to rozstawienie wojsk wzdłuż granicy kraju. Oto Serbia przyrzekała mocarstwom przeszkadzać wkraczaniu ochotników do Bosnii i Hercegowiny, i wysłała wojska dla pilniejszego strzeżenia granicy. Lecz cóż znaczy skonsygnowanie wszystkich zdolnych do broni aż do 52. roku życia, i zakaz wydawania paszportów? To także, twierdzą optymiści, zręczny manewr, aby przeszkodzić zasilaniu powstania.

Prawda, że zapatrywania te podziela szczerpła tylko garstka Serbów, którzy wiedzą doskonale, do jakiego stopnia dyplomatyczni reprezentanci mocarstw nalegają na Serbię, aby zachowała nadal neutralność. Zapatrywaniem tym przychodzi jednak w pomoc okoliczność, że już w najbliższych dniach mają się odbyć zaślubiny księcia Milana.

Czyż możliwym jest, aby akt taki mógł się odbyć wśród huku dział na polu walki? Zwiastunowie wojny ze swej strony wskazują znowu na rzekomy rozkaz rządu, aby zamierzony przez Turków okupacyi wyspy Driny stawiono bezwzględnie opór zbrojny. Rozkaz ów miałby jednak znaczenie praktyczne dopiero wtedy, gdyby wiadomość o zamierzonej okupacyi wyspy Driny otrzymała urzędowe potwierdzenie.

KRONIKA.

— **JE. p. minister dr. Stremayr**, którego oprócz reprezentantów władz, powitali dziś na dworcu rektorowie wszechnicy i akademii technicznej, zwiędzać będzie w przeciągu dnia dzisiejszego rozmaite zakłady naukowe lwowskie. Mianowicie zwiędzić ma JE. p. minister wszechnicę, technikę, trzy gimnazya, szkołę realną i szkołę im. Elżbiety. Nadto oglądać będzie JE. p. minister budowę nowego gmachu techniki i budowę gimnazjum Franciszka Józefa. Oprócz wspomnianych zakładów naukowych, zaszczycił ma JE. p. minister odwiedzinami swemi także Zakład narodowy imienia Ossolińskich, muzeum miejskie, muzeum hr. Dzieduszyckiego i zakład gimnastyczny *Sokoła*. Wieczorem będzie JE. p. minister w teatrze na przedstawieniu *Hulki*.

— **U JW. p. wiceprezydenta O.** Bartmańskiego odbędzie się dziś obiad na cześć bawiącego w murach naszego miasta ministra oświaty, JE. dr. Stremayra.

— **Inauguracya nowego roku szkolnego** odbyła się wczoraj uroczystość na wszechnicy tutejszej. Rektor dr. Euzebiusz Czerkowski wygłosił piękną mowę do młodzieży, poczem prof. dr. Rittner miał odczyt o poczuciu prawa w społeczeństwie. Ciekawy i najszerszej nawet publiczności przystępny odczyt dr. Rittnera podamy w fejetonie *Gazety Lwowskiej*.

(λ.) **Kapituła przemyska** obrządku gr. kat. dała dnia 30. z. m. wielką ucztę z

powodu przeniesienia tamtejszego c. k. sądu obwodowego do gmachu kapitulnego, wynajętego na dłuższy czas i przebudowanego kosztem rządu. Na uczcie był obecny J. E. dr. Schenk, prezydent wyższego sądu krajowego, biskup przemyski obrz. gr. kat. ks. Stupnicki, ks. Juzyczyński, prezydent sądu obwodowego, p. Trusz, i wszyscy naczelnicy władz miejscowych. Wśród uczty wznosili rozmaite toasty pp.: J. E. dr. Schenk, ks. biskup Stupnicki i ks. Juzyczyński. Prezydent wyższego sądu krajowego powrócił do Lwowa wieczornym pociągiem.

— **Zarząd czyszczenia miasta** przysłał nam następujące sprawozdanie: Od 1. do 30. Września b. r. wywieziono: 689 metrów kubicznych błota, zgarniętego z ulic, 911 metrów kub. śmiecia z ulic i placów i 2269 metrów kub. śmiecia z kamienic.

— **Wartość niedopałek** cygarowych porzucanych na ulicach Paryża w ciągu roku, jak oblicza pewien statystyk wynosi 250.000 franków i stanowi zarobek wielu biednych ludzi, którzy zbierają te niedopałki. Sprawdza się więc przysłowie że «skarby leżą na ulicy»!

— **Nowy pierwiastek** odkryty przez chemika francuskiego p. Lecocq de Boisbaudran i nazwany *Gallium* sprawdzony został zapomocą analizy spektralnej.

— **Usunięcie się skały.** W mieście Solnogradzie w nocy na 23. Września urwał się nagle z góry zwanej *Kapuzinerberg* wiszar skałny znacznych rozmiarów i stoczył się z wielkim łoskotem na położoną u stoku góry austeryę. Przerażeni mieszkańcy powybiegali na ulicę, a poploch był tem większy iż co chwila staczały się przez dłuższy czas mniejsze bryły. Ponieważ i na drugi dzień nie ustawało niebezpieczeństwo, zarządzono z urzędu przesiedlenie mieszkańców.

— **Paul Gorilla.** Piszą z Drezna: Znany zoolog Brehm wraz kilku z innymi przyrodnikami sprawdził w ostatnich dniach, że znajdująca się w zwierzynie tutejszym duża, ciemnobrunatna małpa, którą dotąd miano za Szimpansę, jest wspaniałym okazem z tyle rzadkiego rodzaju Gorylli. Przed półtrzecia rokiem nabyto ją bardzo młodą i wątłego zdrowia za 200 talarów; obecnie zaś, ponieważ jest prawie jedynym okazem Gorilli w Europie, warta ona z zamkniętymi oczami tysiąc talarów. Jest maści kawowej, głowę ma bardzo gładką a uszy długie wprawdzie, ale nie brzydkie, jak u innych rodzajów małp; ręce zaś zupełnie podobne do ludzkich. W ogóle pani Gorilla bardzo przypomina dziesięcioletnią, ciemnobrunatną dziewczynkę murzyńską. Gdy nadeszła godzina obiadowa — opowiada dalej sprawozdawca — małpa okazywała wielkie zniecierpliwienie. Ku zdumieniu wszystkich obecnych służący postawił przed nią na tacy kubek napełniony kakao, które roztropnie zwierzę z wielką zręcznością wzięło do ręki i wychyliło, a później nalalo sobie znów z imbryczka. Po obiedzie małpa otarła sobie usta serwetą i zaczęła wyprawiać rozmaite figle. Zdjęła służącemu z nogi but i włożyła go na swoją nogę, poczem z tą zdobyczką uciekła na drzewo, z kąd z trudnością sprowadzono ją na ziemię.

— **Jubileusz kata.** Jeden z katów angielskich — opowiadają dzienniki londyńskie — niedawno w kółku rodzinnym wesoło obchodził 25letnią rocznicę piastowania swego urzędu. Podczas gdy przy szampanie bawiono się w najlepsze wpadła do pokoju zdyszana i wybladła ze strachu służąca z wiadomością, że trzech nieznanymi panowie nie wiedząc jakim sposobem dostali się do pokoju na piętrze i życzą sobie pomówić z panem domu. Udał się więc jubilat w towarzystwie całej rodziny na piętro, gdzie w rzeczy samej zastał w ciemnym pokoju tajemniczych gości. Po chwili milczenia jeden z nieznanymi postąpiwszy kilka kroków ku jubilatowi i wręczając mu srebrną, misternej roboty szubieniczkę, uroczystym głosem w te przemówił słowa: «Sir! Ze strony towarzystwa urwisów spotkał nas zaszczyt reprezentowania go na tem miejscu i złożenia Wam w dniu dzisiejszym gratulacji tak pięknego jubileuszu, wraz z prośbą, byś pan i na przyszłość z właściwą sobie podziwienią godną zręcznością i ludzkością starał się biednym ofiarom, przez okrutną sprawiedliwość skazywanym na powieszenie, skrócić ile możności nieprzyjemne wrażenia ostatnich chwil na tym padole płaczu i szybko a pewnie wyprawiać ich na tamten świat». Z godnością odpowiedział na te piękne słowa jubilat: «Gentlemen! Głęboko wzrószyony tym dowodem waszej pamięci i względów nie mogę znaleźć słów do wyrażenia wam swych uczuć. Gentlemen! przyjmijcie więc przynajmniej zapewnienie, że w razie, gdyby który z was przyszedł na moje ręce, ja z największą starannością i delikatnością spełnię swą powinność». Rozdano kieliszki i zaimprovizowano kilka toastów, poczem panowie deputaci szanownego towarzystwa urwisów pożegnawszy gospodarza prosili, ażeby im wolno było oddalić się tą samą drogą, którą weszli, t. j. przez okno, gdyż wymagają tego przepisy ich stowarzyszenia. Nic oczywiście nie miał przeciw temu uprzejmy gospodarz, zaczem «gentelmeni» wśród niskich ukłonów oddalił się przez okno. Pozostałe w pokoju towarzystwo jakiś czas jeszcze wśród żartów oglądało piękną szubieniczkę a wreszcie udało się znów

na dół do sali jadalnej, lecz nie w niej już nie znalezione, gdyż «gentelmeni» złodziejce tymczasem wszystko z niej wynieśli.

— **Angielska potęga morską.** Czasopismo *Stat. Manuel* podaje następujące zestawienie statystyczne: Z 5,148 okrętów parowych które krążą w ogóle po oceanach, sama Anglia posiada 3,061; po niej następują Stany Zjednoczone Ameryki, posiadające parowców 403, dalej Francja 392, Niemcy 206, Hiszpania 203, Rosya 114, Włochy 103, Holandya 95 i Austria 91. Z ogólnej liczby okrętów żaglowych 56,281 posiada Anglia 20,832, Stany Zjednoczone 6,786, Francja 3,973, Niemcy 3,834, Włochy 3,220, Hiszpania 2,867, Holandya 1,447, Rosya 1,327 i Austria 965. Pominiawszy olbrzymią flotę handlową, jak widzimy, mogłaby Anglia swą wojenną flotą stawić czoło nawet trzem sprzymierzonym flotom takim innych państw Najpotężniejszą koalicją, mianowicie Stany Zjednoczone w sojuszu z Francją i Rosją, wystawić by mogła zaledwie 909 parowców i 12,086 okrętów żaglowych przeciw 3,061 parowców i 20,832 żaglowym okrętom angielskim. Co więcej: Nawet koalicję wszystkich państw morskich przesięgała by jeszcze flota wojenna Anglii o 974 parowców!

— **Zwłoki w kufrze.** Niedawno donosiliśmy o przychwyeniu przez policję londyńską mordercy, który zwłoki swej ofiary, zawinięte w ceratę, chciał ukryć w pewnym domu. *Diritto* opowiada znów o podobnym wypadku w Rzymie. Na dworcu tamtejszym, w magazynie towarowym od 14 dni stał duży kufer. Nikt się o niego nie zgłaszał, a gdy z wnętrza wydobywać się zaczął nieprzyjemny wyziew, zarządzono otworzenie kufra w obecności policji. Zawierał on zwłoki 17-letniej dziewczyny, mocno już zepsute, chociaż całe posypane były grubą warstwą soli, w celu zapewne zapobieżenia rychłemu rozkładowi ciała. Zwłoki złożone były na kłakach, z rękami skrzyżowanymi na piersi. Kufer nadano w Neapolu, jak się zdaje pod przybranym nazwiskiem. Poszukiwania policji dotąd nie doprowadziły do wykrycia mordercy, który podług orzeczenia lekarzy otruł swą ofiarę, ile że nie znaleziono na zwłokach zewnętrznych śladów gwałtownej śmierci. Przypomniano sobie jedynie, że przed kilkoma tygodniami jakaś dziewczyna w Neapolu znikła z domu rodziców w sposób tajemniczy i dotąd nie została odszukana. Dalsze śledztwo może naprowadzi sąd na trop zbrodniarza.

Notatki literacko-artystyczne.

× **Na uroczystości Michała Anioła** w Florencji reprezentowaną była cała Europa — wszystkie korporacje artystyczne wysłały na ten wspaniały obchód swych oficjalnych reprezentantów, tylko sztuka polska, tak potężnie właśnie wykwitająca nie była tak reprezentowana, jakby należało.

Ani Kraków, ani Lwów, ani Warszawa ani Poznań nie przysłały nikogo i przez nikogo nie kazaly się przedstawić na florenckich obchodach. Tylko kilka osób naszej narodowości z własnego popędu i bez żadnego mandatu przedstawiło ją luźnie w tej okoliczności. Hr. Aleksander Dienheim Brochocki, mający dziś naturalizację włoską, należał do komisji municypalnej przyjmującej cudzoziemców. P. Antoni Zaleski ilustrator *Tadeusza, Zachwyconia, Błogosławioniej* i t. d., dał na wystawę obraz *Sybili*, malowany jeśli nie przez samego Michała Anioła to przez jednego z lepszych uczniów jego; dodał przytem do niego staloryt Rocconiego z 1545, przedstawiający Buonarrotiego. Jest to zapewne unikat, czego dowodzi czerwony atrament ryciny. W galeriach florenckich znajduje się wprawdzie jedyny egzemplarz tej ryciny, ale czarnym zrobiony tuszem. P. Tadeusz Barącz ze Lwowa i Teofil Godecki z Warszawy, dali wspólnie z florenckimi artystami obiad dla artystów zagranicznych. Ale czynnością i gorliwością swoją najbardziej się odznaczał p. Artur Wolyński, który na niedzielnym pochodzie deputacyi do pałacu Buonarrotich, rozdawał piękny sonet o Michale Aniele przez znakomitego włoskiego wierszopisarza p. Hektora Marcucciego, tłumacza Lenartowicza i kilku polskich poetów. P. Wolyński przedstawił kilka pism polskich. On to zaproponował składkowy obiad dla podziękowania naczelnemu redaktorowi *Gazzetta d'Italia* za wspaniałą ucztę daną dla literatów i dziennikarzy włoskich i zagranicznych w willi na Bellosguardo, na wzgórzach otaczających miasto. Na obiedzie tym Wolyński miał mowę w języku włoskim; następnie zaś ułożył album fotografii cudzoziemskich pisarzy dla p. Panerazego.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

* **Zakupno stadników rządowych** Komisya krajowa chowu koni nadsyła nam następujące sprawozdanie o zakupnie stadników rządowych ze stadnin krajowych w bież. roku. Zakupując w 6 wyznaczonych do tego stacyach stadniki rządowe, zauważała komisya znaczny

postęp w jakości przyprawdzonych na sprzedaż koni, co zdaniem komisji w znacznej części przypisać należy temu, że c. k. zakład ogierów rządowych w kraju zakupuje ogiery i że się wynajmuje rządowe stadniki prywatnym hodowcom. W bież. roku zakupiła komisya w ogóle 28 ogierów za sumę 27,375 zlr. a mianowicie:

Na dniu 21. Lipca w Drohowyżu. 1. Ogiera szpakowatego »Benbold« od Wgo p. Podlewskiego z Czernicy. 2. Ogiera kasztanowatego »Tulig« od Wgo Bula z Tuligów. 3. Ogiera różowo szpakowatego »Sultan« od kolonisty. 4. Ogiera różowo-szpakowatego »Burda« od Wgo Bala z Tuligów. 5. Ogiera kasztanowatego »Belinar« od kolonisty. 6. Ogiera kasztanowatego »Marek« od kolonisty. 7. Ogiera kasztan. »Narol« od księdza.

Na dniu 23. Lipca b. r. w Olchowca ch. 8. Ogiera różowo szpakowatego »Ostojka« od Wielmożnego Teofila Ostaszewskiego ze Wzdowa.

Na dniu 24. Lipca r. b. w Przemyslu. 9. Ogiera kasztanowatego »Kati« od Wgo Jouna. 10. Ogiera gniadego »Verbun« od Wgo Bielskiego. 11. Ogiera kasztanowatego »Ataman« od Wgo Sozańkiego. 12. Ogiera różowo szpakowatego »Kornel« od Wielmożnego Sozańkiego.

Na dniu 26. Lipca b. r. w Tarnopolu. 13. Ogiera gniadego »Rozybol« od Wgo Drzewieckiego. 14. Ogiera szpakowatego »Komando« od JW. hr. Starzewskiego z Mogielnicy. 15. Ogiera kasztanowatego »Szamar« od księcia Ponińskiego z Czerwonogrodu. 16. Ogiera kasztanowatego »Perukhau« od Wgo Trzeciaka. 17. Ogiera kasztanowatego »Hamdani« od hr. Wilhelma Siemińskiego.

Na dniu 9. Września b. r. w Rzeszowie. 18. Ogiera gniadego »Talon« od hr. Mycielskiego z Wiśniowa. 19. Ogiera gniadego »Pilat« od W. Pszanowskiego. 20. Ogiera gniadego »Serwus« od Wgo Stojowskiego z Jaszczwi.

W Tarnowie na dniu 10. Września b. r. 21. Ogier kary »Trautig« od Wgo Dzwonkowskiego z Gromnika. 22. Ogiera gniadego »Tantalus« od Wgo Stojowskiego.

Na dniu 13. Września b. r. we Lwowie. 23. Ogiera gniadego »Bellaku« od Wgo Kaczekowskiego z Chojnika. 24. Ogiera kasztanowatego »Sepel« od Wgo Skarbak Borowskiego. 25. Ogiera ciemno szpakowatego »Dzień dobry« od J. W. hr. Rozwadowskiego z Kochanówki. 26. Ogiera ciemno szpakowatego »Galan« od J. W. hr. Rozwadowskiego z Kochanówki. 27. Ogiera szpakowatego »Sierota« od Barona Heydel z Romanówki. 28. Ogiera kasztanowatego »Dukat« od Wgo Czarzerzyńskiego.

OSTATNIA POCZTA.

Najj. Pan powrócił d. 30. z. m. z Gödöllu do Schönbrunn; a wieczorem tego dnia wyjechał z królem Albertem Saskim do Eisenerz, z kąd powróci do Schönbrunn d. 5. b. m.

Najj. Pani ma według dotychczasowych dyspozycji przybyć do Schönbrunn d. 6. b. m. w towarzystwie księcia Ludwika Bawarskiego a d. 7. b. m. wyjedzie prawdopodobnie do Gödöllö.

Minister spraw wewnętrznych, baron Lasser obchodził dnia 30 z. m. 50 tydzień urodzin.

Generał broni Scherling przybył d. 20. z. m. do Czerniowiec na inspekcję tamtejszego batalionu milicyi krajowej; d. 27. z. m. wyjechał z Czerniowiec do Kocmana.

W delegacji węgierskiej przez ministrów oznajmił, że minister wojny zaprasza członków delegacji na próby ogniowe artylerji w d. 6. b. m. odbyć się mające na Steinfeld. Delegacya postanowiła rozbiierać d. 7. b. m. budżet spraw zagranicznych, a następnie budżety ministerstwa skarbu i marynarki.

Fanfula donosi, że cesarz Wilhelm przybędzie do Medyolanu d. 12. Październ. z ks. Bismarkiem i marszałkiem hr. Moltke, a król Wiktor Emanuel z królewiczem Humbertem. ks. Amadeuszem i ks. Małgorzatą (żoną królewicza) powita go na dworcu koleji. Król otoczony będzie swoim dworem cywilnym i wojskowym, ministrami Minghetim i Visconti Venostą, deputacyami izby i senatu, a może towarzyszyć mu także będą ministrowie Ricotti i Cantelli.

Z teatru wojny w Hiszpanii nadeszły następujące, dla Karlistów pomyślne telegramy urzędowe:

Hendaye, 29. Września. Karliści bombardowali zeszłej nocy San Sebastian, przyczem zabili kilka osób. Ponieważ deszcz tamuje działania, przeto Trillo cofnął się na Hernani i Renterię.

San Sebastian, 29. Września. Wczoraj w nocy uderzyło wojsko na Sant Jagomendi, ale nadaremnie, lubo Karliści znaczne ponieśli straty. Dziś bój jest dalej prowadzony.

Republikanie, którzy zrobili powstanie w Andaluzji rozpięchli się dla braku poparcia w kraju.

Z Konstantynopola nadszedł następujący urzędowy telegram z dnia 30go Września:

Dziś przesłano Serverowi baszy instrukcyę, aby wysłuchał sprawozdania konsulów zagranicznych, wszelako nie ma z nimi wchodzić w żadne układy. Dziś zawartą została między Austro-Węgrami a Portą stanowcza umowa względem zetknięcia się kolei żelaznych między posiadłościami obu tych państw. Umowa ta oznacza zarazem terminu do rozpoczęcia robót i ukończenia ich.

Dochody tegoroczne państwa angielskiego wynoszą po koniec Września o 894.764 ft. szterl. więcej, niż w tym samym czasie zeszłego roku.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Wiedeń, 1. Października. Posiedzenie komisji skarbowej delegacji Rady państwa. Przy obradach nad etatem ministerstwa spraw zagranicznych, sprawozdawca prosi ministra, ażeby wyjaśnił stosunek do obcych mocarstw a mianowicie do Turcyi. Hr. Andrassy daje wyjaśnienie prawie identyczne z oświadczeniem, złożonym w węgierskiej delegacji. Na dalsze zapytanie sprawozdawcy oświadcza hr. Andrassy, że pod względem wojskowym nie się nie stało, czegooby nie uzasadniła potrzeba prostego strzeżenia granic i wypełnienia obowiązków neutralności. Pod tym względem nie miał rząd nadzwyczajnych wydatków. Niektóre wydatki są skutkami nieuniknionej gościnności w obec zbiegłych powstańców. Wiadomość o napływie powstańców z Serbii i Czarnogóry nazwał minister przesadą. Zrobiono wszystko, żeby zatrzymać ludność od dumnego udziału. Odpowiadając na pytanie o kierunku polityki przy zawieraniu nowych traktatów handlowych, oświadczył hr. Andrassy, że niemożliwym jest szczegółowo wyjaśnienie tej sprawy, że jednakże wkrótce przedłoży wcale ważne akta handlowo-polityczne. Na pytanie Hartunga oświadczył hr. Andrassy, że uważa pokój powszechny za zapewniony. Na dalsze pytanie o ostatecznych celach polityki zagranicznej w obec wypadków na południowej granicy, odpowiada hr. Andrassy, że monarchia ma tylko jeden nierozdzielny wspólny interes: utrzymanie pokoju europejskiego, który jest warunkiem rozwoju wewnętrznego, wzmocnienia handlu i przemysłu. Od tych celów nie odstępywała nigdy polityka zagraniczna. Granicami zewnętrznej akcyi cesarskiego rządu były traktaty europejskie.

Nastąpiła potem szczegółowa rozprawa nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych.

Sprawozdanie węgierskiej komisji delegacyjnej dla spraw zagranicznych uznaje powody które spowodowały ministra do zaniechania wydawnictwa księgi czerwonej, konstatuje z radością, że polityka zagraniczna przejęta jest duchem pokoju. W obec tego ducha rośnie wpływ monarchii i wzbudza zaufanie polityka, której minister spraw zagranicznych dotąd co do wypadków wschodnich przestrzegał.

Londyn, 1. Października. Biuro Reutersa donosi z Shangai d. 30. Września. Poseł angielski oznajmił rządowi chińskiemu, że opuści Peking, jeżeli żądaniom Anglii dziś nie stanie się zadość.

Paryż, 1. Października. Rada ministrów zastanawiała się dziś nad kwestyą publikacyi mowy Leona Saya w dzienniku urzędowym. Buffet stawiał trudności z powodu jednego ustępu. Po danych wyjaśnieniach załatwiono sprawę pomyślnie. Nie będzie żadnej modyfikacyi ministerjalnej. Wszyscy ministrowie pozostaną na posadach. Rozwiązanie kwestyi będzie jutro ogłoszone.

Odpowiada redaktor: Władysław Kozłowski.

OD EKSPEDYCYI.

Do dzisiejszego numeru dotychczas PRZEWODNIK NAUKOWY za październik dla prenumeratorów cało- i półrocznych.

(NADESZANE.)

Wszystkim cierpiącym przywraca siłę i zdrowie bez lekarstw i kosztów

Revalesciere du Barry

z Londynu.

Wszystkim cierpiącym przynosi zdrowie cudowna „Revalesciere du Barry“...

Certyfikat Nr. 75.851.

Tövis, w Siedmiogrodzie 6. Września 1873.

Chciej Wielmożny Pan przesłać mi 1 funt delikatnej Revalesciere za pobraniem pocztowym...

Doświadczenie tajnego radcy sanitarnego: Dr. Angelstein. Berlin, 6. Maja 1856.

Pożywniejsza od mięsa, oszczędza Revalesciere udorosłych i dzieci 50 razy swojy cenę...

Cena w blaszanych puszkach zawierających 1/2 funta 1 zł. 50 ct. 1 funt. 2 zł. 50 ct. 2 funt. 4 zł.

60 ct. 5 funt. 10 zł. 12 funt. 20 zł. 24 funt. 36 zł. 36 funt. 54 zł. 48 funt. 72 zł.

Miejsca sprzedaży: Barry du Barry et Comp. w Wiedniu, Wallfischgasse Nr. 8. w Białej u Alojzego Reicherta...

W Łowiczu u Piotra Mikolascha, Leopolda Rotlendera, Zygmunta Ruchera, F. W. Królikowskiego...

W Łowiczu u Piotra Mikolascha, Leopolda Rotlendera, Zygmunta Ruchera, F. W. Królikowskiego...

Z Wiednia uskuteczania się przesyłka w różne strony pobraniem pocztowym.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 1. Października

Hotel Europejski.

Pp. L. Balicki z Wykoka. — J. Grabczewski z Szawcaryi. — E. Napadewicz z Wiednia. — J. Zaleski z Paryża.

Hotel Angielski.

Pp. A. Reindl z Wolicy. — J. Lityński z Kolbuszowy. — J. Janicki z Ostrowa. — J. Mrozowski z Stanisławowa.

Hotel Żorza.

Pp. A. hr. Dzieduszycki z Izyderówki. — M. Lenartowicz z Horodenki. — K. Horodyski z Tlustenka. — W. Przybysławski z Czortowic. — A. Raciborski z Horodenki. — W. Skawiński z Polski.

Hotel Langa.

Pp. M. Reines Rzeszowa. — K. Rogawski z Oipina.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 1. Października

Pp. A. hr. Dembiński do Borynicz. — E. hr. Łoś do Krakowa. — R. br. Dombrowski do Czerniwic. — T. Pupański do Królestwa. — J. Moszyński do Podola ros.

Spostrzeżenia meteorologiczne

z dnia 2. Października 1875.

Barometr 727.29 mm. Psychrometr suchy + 8.88 C. Psychrometr wilgotny + 7.38 C. Prężność pary 7.1 mm. Wilgoć 87%. — Zachmurzenie 9. Wiatr NW2. Ozon 6. Temperatura powietrza + 6.7 Rm. Barometr idzie w górę.

Pociągi kolejowe.

Przyjeżdżą do Lwowa.

Z Krakowa: rano o godzinie 5. minut 50 (pociąg pospieszny), przed południem o godzinie 10. minut 55 (pociąg mieszany) w nocy o godz. 9. minut 45 (pociąg czysto osobowy); wieczor o godz. 8. minut 5 (pociąg lokalny).

Odechdzą ze Lwowa. Do Krakowa: rano o godzinie 5. (pociąg czysto osobowy); po południu o godzinie 5. minut 5 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11. minut 25 (pociąg pospieszny); rano o godzinie 6. minut 35 (pociąg lokalny).

Do Podwołoczysk (z głównego dworca): rano o godz. 6. minut 20 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. minut 5 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10. minut 57 (pociąg osobowy).

Do Czerniowic: rano o godz. 6. minut 50 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. minut 50 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. minut 4 (pociąg mieszany).

Do Stanisławowa (przez Stryp): rano o godz. 7. minut 22 (pociąg mieszany);

Do Podwołoczysk (z Podczarnca): w południe o godz. 12. minut 26 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. minut 32 (pociąg mieszany).

Genial Lwowskiej Izby handl. i przem. Lw., dnia 1. Października 1875

Table with columns for various goods and prices, including flour, oil, and other commodities.

piacę tygodniową

Table showing weekly market prices for various goods like flour, oil, and sugar.

Uzycie Obligacji indonez. 5% na 100 zł

Table listing interest rates and prices for Indonesian bonds.

Banki i kasy

Table listing bank exchange rates and financial data for various banks.

4 Listy zast. sfinansowane (na 100 zł)

Table listing interest rates and prices for various types of promissory notes.

St. Moneta po 40 zł m. k.

Table listing prices for various types of silver and gold coins.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table showing the Vienna stock exchange rates for various securities.

Erkenntnisse.

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht in Wien als Pressgericht...

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Pressgericht...

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Pressgericht...

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Pressgericht...

sept. (Izv. dop)“, mit den Worten „Nasi Magjari“ beginnend und „ced tu pustilo“ endend...

Das k. k. Landes- als Pressgericht in Laibach hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft...

Der Inhalt des in der Nummer 36 vom 8 September 1875 der in Laibach erscheinenden slovenisch-politischen Zeitschrift „Novice“...

Das k. k. Landes- als Pressgericht in Laibach hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft...

1 und 2. Spalte abgedruckten Original Correspondenz „V Sphetu 7 sept. (Izv. dop.) mit „Najzanimivejša novca“ beginnend und mit „je dan“ endend begründe...

(3773 1-3) G d i f t. Z. 6680. Den dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Hands Malke Socholer, Lea Bergstein, Isaak Byk und Hadel Byk...

(3773 1-3) G d i f t. Z. 6680. Den dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Hands Malke Socholer, Lea Bergstein, Isaak Byk und Hadel Byk...

(3775 1-3) G d i f t. Z. 305 Zur Hereinbringung der Summa 630 fl d. W. f. N. G. wird am 13. Oktober und am 2. November 1875 jedesmal um 9 Uhr Vormittags...

zungspreis oder über demselben veräußert werden. Die Licitationbedingungen und der Tabularextract können in der Registratur eingesehen werden.

(3776 1-3) Kundmachung. Z. 3291. Vom k. k. Bezirksgerichte Peczeniza wird hiemit kundgemacht...

(3813 1-3) Ogłoszenie. L. 740. Alwokat Dr. Tylus Przesmyki z wnął swoj kancelaryę w Lwowie z powodu niedanej mu pomocy Notaryusza w Adwokat z zmanowal swym substitutem p adwokata Dr. Ludwika Popławskiego w Lwowie.

(3791 1-3) Obwieszczenie. L. 19336. Lwowski c. k. wyższy sąd krajowy podaje niniejszem do powszechnej wiadomości że Pan Antoni Gross reskrypcyj c k ministerstwa sprawi-dliwosci z dnia 7. Lipca 1875 l. 9865 do Starogo miasta w okręgu c. k. Sądu obwodowego samborskiego mianowany c k. notaryusz dnia 14. Września 1875 przysięgę urzędową złożył.

(3751) **Obwieszczenie.**

L. 46922. Na podstawie §. 1. rozporządzenia ministerstwa rolnictwa z dnia 15 Maja 1874. L. 4318 wydanego z porozumieniem z ministerstwem spraw wewnętrznych i obrony krajowej, a zamieszczanego w dzienniku ustaw kraj. pod N. 57 i w porozumieniu z komisją krajową chowu koni, obwieszcza się niniejszem, że chodowcy koni którzy chcą swymi ogierami odstanawiać cudze klacze, mają się zgłosić celem otrzymania licencji najpóźniej do dnia 1. Grudnia b. r.

W podaniach które mają być wystosowane do c. k. Namiestnictwa a wniesione na ręce starosty własnego powiatu winni właściciele ogierów podać wiek i pochodzenie ogierów których do stanowienia obcych klaczy używać zamierzają i siedzibę c. k. Starostwa, do której swę ogier, celem przedstawienia ich komisji licencyonowania dostawić pragną. Jeżeli właściciel ogierów życzy sobie aby komisja oględzin na miejsce do niego przyjechała winien w zgłoszeniu wyraźnie się zobowiązać, że zapłaci wynikłe ztąd koszty komisji, i ma złożyć w c. k. Starostwie przed terminem licencyonowania na pokrycie tych kosztów kwotę, jaką się oznaczy zawiadamiając go o zesłaniu komisji na miejsce.

Przy tej sposobności przypomina się chodowcom koni postanowienie § 12. i 15. powyżej wspomnianego rozporządzenia ministerialnego; §. 12. postanawia, że ogier, które przy przemianowaniu bezpośrednio przed dotyczącym peryodem stanowienia odbytem odznaczone zostały premią rządową w zasadzie nie potrzebują osobno być przedstawionemi komisji licencyonowania dla uzyskania licencji do prywatnego stanowienia.

Posiadacz takiego ogiera winien jednak przed wzięciem go do stanowienia udać się do przynależnej komisji licencyonowania, o wydanie mu karty licencyjnej do stanowienia i w tym celu przedłożyć certyfikat stwierdzający, że otrzymał nagrodę.

Właściciele stadnin, którzy dla używania ogierów swojej stadniny, do stanowienia klaczy ze stadniny innego chodowcy koni, jakoteż posiadacze ogierów pełnej krwi angielskiej którzy do odstanawienia cudzych klaczy życzą sobie otrzymać w myśl §. 15. na ustępie powołanego rozporządzenia ministerialnego uwolnieni od ubiegania się o licencję mają wnieść w terminie najdalej do 1. Grudnia b. r. do c. k. Namiestnictwa na ręce dotyczącego c. k. Starostwa osobne podania o uwolnienie od obowiązku uzyskania licencji, i w podaniach tych wskazać, że są właścicielami stadnin, i wymienić te stadniny których właściciele używać mogą jego ogierów do stanowienia swoich klaczy. Jeżeli zaś chodzi o uwolnienie od licencji ogiera angielskiego pełnej krwi, należy oznaczyć dokładnie tego ogiera.

Zwraca się uwagę chodowców koni na postanowienia ustępu g. §. 8. ustawy z dnia 16 Kwietnia 1873. o dostarczaniu koni potrzebnych do wojska stałego i obrony krajowej, według którego w razie uruchomienia wolne są od obowiązku stawienia tylko te klacze ze źrebiętami, jakoteż klacze ze stadnin prywatnych, które były stanowione ogierami licencyonowanymi, i względem których przedłożone zostały dowody odstanowienia.

Przypomina się w końcu że używanie ogierów nielicencyonowanych do stanowienia cudzych klaczy, w myśl rozporządzenia ministerialnego z dnia 25 Kwietnia 1855. (Nr. 79. Dz. p. p.) i z dnia 3 Lutego 1866. (Nr. 18. Dz. p. p.) jest czynem pod wzbronionym zagrożeniem kar.

C. k. Namiestnictwo.

Lwów 10 Września 1875.

(3708 1—3) **Obwieszczenie.**

L. 13266 C. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie, ogłasza, że c. k. notaryusz Kazimierz Wilczyński, reskryptem c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. Lipca 1875. l. 9337 z Dobczyc do Wadowie przeniesiony w dniu 28. Września 1875 w Dobczycach urządowanie złożył, a w Wadowicach rozpoczął.

Kraków dnia 21. Września 1875.

(3788 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 5906. Ces. król. Sąd powiatowy w Niżankowicach podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Michałowi i Tekli Łabikom o zapłacenie 183 złr. 1 kr. w. a. z pn., odbędzie się publiczna sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod Nr. 42 w Bolanowicach położonego, ciała tabularnego nie mającego, w trzech terminach: 13. Października, 10. Listopada, 29. Grudnia 1875 o godzinie 10. z rana w tutejszym sądzie.

Cena wywołania będzie 450 złr.

Zakład wynosi 10/10 sumy wywołania.

Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i oszacowania można przegladnąć w tutejszo sądowej registraturze

Niżankowice, 29. Sierpnia 1875.

(3691 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 21695. Celem nadania dwóch stypendyów o rocznych 400 złr. w. a. przeznaczonych dla słuchaczy c. k. akademii rol-

niczej w Wiedniu na rok szkolny 1875/6. ogłasza się niniejszem konkurs.

Chcący się ubiegać o takowe, winni wnieść podania swoje do Wydziału krajowego najdalej do 20. Października 1875.

Do podań należy dołączyć:

- 1. metrykę urodzenia;
- 2. poświadczenie, że kandydat przyjęty został na kursa w c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu.

3. ostatnie świadectwo szkolne lub świadectwo powyższego zakładu;

4. świadectwo o stosunkach majątkowych kandydata i rodziców jego; nakoniec

5. własnoręczny rewers kandydata, w którym tenże ma się obowiązać, iż po ukończeniu kursów w c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu, będzie się starał uzyskać posadę w Królestwie Galicyi i Lodomerji lub w Wielkiem Ks. Krakowskiem.

Z Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji i Wielkiego Ks. Krakowskiego.

We Lwowie dnia 22. Września 1875.

(3703 2—3) **E d y k t.**

L. 3736. C. k. Sąd powiatowy Tłumacz w sprawie małoletniej Anny Fuczeńko przeciw Dmytrovi Fuczeńko pto 105 złr. 50 ct. dozwała celem ściągnięcia tej kwoty z. p. n. przymusową licytację realności l. 17 w Oleśzy Dmytra Fuczeńki własnej ciała tabularnego nie stanowiącej według protokołu z 20. Kwietnia 1874. l. 1727 opisanej i oszacowanej na trzech terminach 18. Października, 8. Listopada i 22. Listopada 1875. każdą razą o godzinie 11 przed południem odbyć się mającą w budynku sądowym w ten sposób, że przy dwóch pierwszych terminach za lub wyżej przy trzecim zaś i niżej ceny szacunkowej sprzedana będzie. Akt oszacowania i warunki licytacji w Ekspedyturze przejrzeć można.

Tłumacz 31. Sierpnia 1874.

(3712 2—2) **Obwieszczenie.**

L. 1243. Jego Ekscelencya prezydent c. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie zamianował reskryptem z 2. Sierpnia 1875. l. 6055. na mocy §. 301 post. kar. dla piątej zwyczajnej kadencji posiedzeń sądu przysięgłych przy c. k. Sądzie obwodowym w Złoczowie przewodniczącym prezydenta tego sądu Ignacego Zborowskiego a zastępcami przewodniczącego radców Sądu krajowego przy rzeczonym Sądzie obwodowym Karola Pogliasa, Modesta Piaseckiego, Edmunda Wesołowskiego i Romana Lewickiego

Piąta zwyczajna kadencja Sądu przysięgłych rozpoczyna się na skutek reskryptu prezydium wyższego Sądu krajowego z 16. Października 1874 l. 8627 dnia 15. Listopada 1875. o godzinie 9 przedpołudniem.

Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.

Prezydium c. k. Sądu obwodowego. Złoczów dnia 19. Września 1875.

(3709 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 12798. C. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie ogłasza, że przeniesiony na skutek reskryptu c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27. Maja 1875. l. 7090 c. k. Notaryusz Kazimierz bar. Przychocki z Myślenic do Wieliczki, urządowanie w Myślenicach z dniem 30. Września 1875. zakończył, a takowe równocześnie na tym samym dniu w Wieliczce rozpoczął.

Kraków dnia 20. Września 1875.

(3721 2—3) **E d y k t.**

L. 46542. C. k. Sąd krajowy we Lwowie ogłasza niniejszem, iż w celu zaspokojenia pretensyi Jana Topolnickiego przeciw Dr. Kornelowi Lewickiemu w kwotach 5050 5500 i 1000 zł. w. a. z pn. w trzech terminach to jest dnia 18. Października, 8. Listopada i 22. Listopada 1875 odbędzie się przymusowa licytacja sum 5000 zł. 2000 zł. i 20207 zł. m. k. na rzecz Dr. Koraeli Lewickiego na dobrach Ulucz z przyległościami ciężącymi.

Każda suma będzie odrębnie licytowana.

Wadyum które złożone być ma wynosi 525 zł. 210 zł. i 2121 zł. 79 ct. w. a.

Przy pierwszych dwóch terminach powyższe sumy li tylko za lub wyżej ceny wywołania przy trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedane być mogą.

Dalsze szczegółowe warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszej Registraturze.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 17. Września 1875.

(3761 2—3) **E d y k t.**

L. 5300. C. k. Sąd powiatowy w Chrzanowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 59 zł. 43 ct. z pn. od Józefa Mąsiora Seligowi Grossowi należące się odbędzie się w dniach 21. Października, 18. Listopada i 23. Grudnia 1875 każdą razą o godzinie 10 przed południem w gmachu sądowym publiczna licytacja 8 zagonów gruntu „w Bagienkach i 26 zagonów gruntu „w Rydzówkach” w Chrzanowie położonych, dłużnika Józefa Mąsiora własnych.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 110 zł.

Wadyum wynosi 11 zł.

Na obydwóch terminach posiadłość poniżej ceny szacunkowej nie będzie sprzedana.

Resztę warunków licytacyjnych, oraz akty zastawniczego opisanie i oszacowania można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Chrzanów dnis 25. Lipca 1875.

(3786 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 5904. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Sofronowi Kruty o zapłacenie 133 zł. 76 ct. w. s. z pn. odbędzie się publiczna sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod nr. 41 w Bolanowicach położonego, ciała tabularnego nie mającego w trzech terminach 13. Października, 10. Listopada i 22. Grudnia 1875 o godzinie 10 z rana w tutejszym Sądzie

Cena wywołania będzie 300 zł.

Zakład wynosi 100/0 sumy wywołania.

Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i oszacowania można przegladnąć w tutejszo sądowej registraturze.

Niżankowice 30. Sierpnia 1875.

(3785 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 5903. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Hrynkowi Hryniów o zapłacenie 178 zł. w. a. zpn. odbędzie się publiczna sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod nr. 65 w Bolanowicach położonego, ciała tabularnego nie mającego w trzech terminach 13. Października, 10. Listopada i 22. Grudnia 1875 o godzinie 10 z rana w tutejszym Sądzie.

Cena wywołania będzie 400 zł.

Zakład wynosi 100/0 sumy wywołania.

Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i oszacowania można przegladnąć w tutejszo sądowej registraturze.

Niżankowice 30. Sierpnia 1875.

(3683 3 3) **Obwieszczenie.**

L. 18906. Z dniem 1. Października 1875 wstępuje w życie c. kr. urząd pocztowy w Majdanie górny, który się pocztą listową i wartościową jakoteż przekazami pieniężnymi zajmować i swe połączenie za pomocą codziennych jazd połączonych tymczasowo li z urzędem pocztowym w Nadwórnie utrzymywać będzie.

Ta jazda pościanna będzie obiegać w następującym porządku:

Z Majdanu górnego o XII. godzinie 30 m. po południu; w Nadwórnie o 2 godz. po południu. Przyłącza się do poczty osobowej do Stanisławowa

Z Nadwórny o 3 godz. po południu; w Majdanie górnym o 4 godz. 30 min. po południu. Odchodzi po przybyciu poczty osobowej z Delatyna.

Służba doręczania tego urzędu pocztowego ogranicza się tymczasowo na miejsce stanowiska onegoż.

Największe obciążenie przesyłek nadawanych przy tym urządzie ustanawia się na 12 i pół kilogramów.

Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.

Lwów dnia 15. Września 1875.

(3757 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 3698/75. Przy c. k. głównej fabryce tytoniu w Winnikach będą następujące przedmioty na rok 1876. w drodze pisemnych ofert zabezpieczone a to:

403 balów bibuły 13 1/2/20" czyli 356/527 milimetrów a 4800 arkuszy.

200 balów bibuły 13 2/3/20" czyli 360/527 milimetrów a 4800 arkuszy.

200 balów bibuły 11/22" czyli 290/580 milimetrów a 4800 arkuszy.

400 balów bibuły 14/21" czyli 369/553 milimetrów a 4800 arkuszy.

570 balów bibuły 15/22" czyli 395/580 milimetrów a 4800 arkuszy.

1500 metrów miękkich desek 10—11" czyli 26.3—28.9 centymetrów szerokich 1"

czyli 26.3 milimetrów grubych,

12000 metrów miękkich desek 9—10" czyli 23.7—do 26.3 centymetrów szerokich 3/4" czyli 19.8 milimetrów grubych,

7500 metrów miękkich desek 9—10" czyli 23.7—26.3 centymetrów szerokich 1/2" czyli 13.2 milimetrów grubych.

100 hektolitrów świeżych winem przesyłanych beczek t. z. winówki.

Blizsze szczegóły mogą być w obwieszczeniach licytacyjnych i kontrakcyjnych warunkach powzięte, które w c. k. głównej fabryce tytoniu w Winnikach, tudzież w c. k. fabryce tytoniu w Monasterzyskach i Zabłotowie, w ekonomacie c. k. Dyrekcji krajowej skarbowej i w izbie handlowej we Lwowie do przejrzania złożone są.

Offerenci winni są swe oferty najdalej do 19. Października 1875. o 12tej godzinie w południe do c. k. głównej fabryki tytoniu w Winnikach nadesłać.

Winniki dnia 22. Września 1875.

(3731 2—3) **E d y k t.**

L. 6701. C. k. Sąd obwodowy Rzeszowski wiadomo czyni, iż do majątku Oziarski Geschwinda handlującego w Rzeszowie, na dniu dzisiejszym konkurs otworzono i Leona Schotta kupca z Rzeszowa tymczasowym zarządcą masy ustanowiono; wzywa się zatem wierzycieli, aby w tutejszym c. k. Sądzie przed komisarzem konkursowym, sekretarzem Rady Nowakiem na dniu 8. Października 1875. o 9. godzinie przed południem z dokumentami ich pretensye wykazującymi, celem potwierdzenia tymczasowego zarządu masy lub ustanowienia innego i jego zastępcy tudzież celem obioru wydziału wierzycieli się stawili.

Oraz wzywa się tych, którzy jako wierzyciele konkursowi przeciw wspólnej masie konkursowej pretensye podnieść chcą, aby swe należności, chociażby o takowe spór się toczył aż do 24. Grudnia 1875. r. w tutejszym Sądzie wedle przepisów ordynacyi konkursowej pod grozą złych skutków także wyrażonych zgłosili, a przy terminie na dniu 21. Stycznia 1876 o 9 godzinie przed południem wyznaczonym, w obec powyż oznaczonego komisarza konkursowego co do ich płynności i pierwszeństwa prawa swe wykazali.

Wierzycielom przy powyższym terminie likwidacyjnym stawiającym przysługujące prawo miasto zarządcy masy jego zastępcy i członków wydziału wierzycieli dotychczas urzędujących, inne osoby ich zaufania przez wolny wybór ostatecznie powołać.

Wierzyciele nareszcie mieszkający w Rzeszowie lub jego okolicy winni w swem zgłoszeniu oznajmić pełnomocnika tamże zamieszkałego do odbioru doręczeń upoważnionego, inaczej na żądanie komisarza konkursowego na ich niebezpieczeństwo i koszt kurator ustanowionym zostani.

Dalsze ogłoszenia w ciągu postępowania konkursowego będą także przez tę samą gazetę podawane do publicznej wiadomości.

Rzeszów 25. Września 1875.

Rundmachung.

3. 18906. Mit 1. Oktober 1875. tritt im Orte Majdan górny ein f. f. Postamt in Wirkfamkeit treten, welches sich mit dem Brief- und Fahrpostdienste, dann mit dem Gefahrgut- und Fahrpostdienste befassen und seine Verbindung vorläufig mit dem Postamte in Nadwórna unterteilt einer täglichen Botenfahrt erhalten wird.

Diese Botenfahrt wird in nachstehender Weise verkehren:

Von Majdan górnay um XII. Uhr 30 M. N. M.; in Nadwórna um 2 Uhr N. M. Influrt zur Personenpost nach Stanislaw.

Von Nadwórna um 3 Uhr N. M. Majdan górnay um 4 Uhr 30 M. N. M. ab nach Ankunft der Personenpost aus Delatyna.

Der Bestelldienst dieses Postamtes wird sich vorläufig bloß auf den Standort selbst beschränken

Das Maximalgewicht der Sendungen wird bei der Aufgabe auf 12 ein halb Kilogramm per Stück festgesetzt;

Was hiemit zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Die Entfernung zwischen Majdan górnay und Nadwórna beträgt 14 1/10 Meilen.

Lemberg am 15. September 1875.

Rundmachung.

3. 3698/75. Bei der f. f. Taback-Fabrik Fabrik zu Winniki werden nachfolgende Gegenstände für das Jahr 1876 durch Wettbewerb schriftlicher Offerte bis längstens 19ten Oktober 1875.—12 Uhr Mittags sicherzustellen und zwar:

403 Ballen Schrenzpapier 13 1/2/20" oder 356/527 Millimeter a 4800 Bogen.

200 Ballen Schrenzpapier 13 2/3/20" oder 360/527 Millimeter a 4800 Bogen.

200 Ballen Schrenzpapier 11/22" oder 290/580 Millimeter a 4800 Bogen.

400 Ballen Schrenzpapier 14/21" oder 369/553 Millimeter a 4800 Bogen.

570 Ballen Schrenzpapier 15/22" oder 395/580 Millimeter a 4800 Bogen.

1500 Meter weiche Bretter 9—10" oder 26.3—28.9 Centimeter breit 1" oder 26.3 Millimeter dick.

12000 Meter weiche Bretter 9—10" oder 23.7—26.3 Centimeter breit 3/4" oder 19.8 Millimeter dick.

7500 Meter weiche Bretter 9—10" oder 23.7—26.3 Centimeter breit 1/2" oder 13.2 Millimeter dick.

100 Hectoliter frische weingrüne Fässer.

Das Nähere ist ans den Rundmachungs- und Licitations- und Kontrakt-Bedingungen welche bei den f. f. Taback-Fabriken in Winniki, Monasterzyska und Zablotow, beim f. f. Finanz-Landes-Directions-Deconomate und bei der Handels und Gewerbe Kammer in Lemberg zur Einsicht bereit liegen, zu entnehmen.

Winniki am 22. September 1875.

(3704 2-3) **Edykt.**

L. 5163. C. k. Sąd powiatowy ogłasza, że dochodzenia miejscowe w sprawie zakładowania ksiąg gruntowych w gminach katastralnych Kamienopol i Podhorce dnia 22. Października 1875. rozpocznie.

Kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania może się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia lub obrony swych praw za stosowne uzna.

Wiaćki dnia 24. Września 1875.

(3787 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 5905. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie zakładu kredytowego włościańskiego przez i w Jackowi Kłuszyńskiemu o zapłacenia 300 złr. w. a. z. pn odbędzie się publiczna sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod nr. 19 w Złotkowicach położonego, ciała tabularnego nie mającego w trzech terminach 13. Października, 10. Listopada i 29. Grudnia 1875. o godzinie 10 zrana w tutejszym Sądzie.

Cena wywołania będzie 600 złr.

Zakład wynosi 10/00 sumy wywołania.

Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawniczego opisanie i oszacowania można przegladnac w tutejszo-sądowej registraturze.

Niżankowice 30. Sierpnia 1875

(3733 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 13354 C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie wiadomo czyni, iż otwartą została upadłość co do majątku A. Nowiniasta kupca w Tarnowie, a to co do całego tak ruchomego gdziekolwiek znajdujacego się, jak i nieruchomego majątku, położonego w tych krajach gdzie urządzenie upadłości z dnia 25. Grudnia 1868 D. P. P. 869 nr. 1. obowiazuje.

Komisarzem tej upadłości mianowanym został c. k. adjukt sąd P. Tałasiewicz, tymczasowym zaś zawiadowcą masy, adw. dr. Psarski.

Wszyscy do tej masy upadkowej, jako wierzyciele jej, roszczenia majacy, chociażby nawet o takowe i spory wytoczonemi były, powinni takowe do 31. Października 1875. w tutejszym Sądzie obwodowym stosownie do przepisow urzadzenia upadłości unikajac szkodliwych następstw tamże zagrozonych zglosic, i na posuchanie zaś w dniu 22. Listopada 1875 o godzinie 4 po południu, odhyć się mającym do likwidacyi i do uporządkowania podać Ten termin i do uporządkowania podać Ten termin i do zawarcia ugody w ślad §. 68 ust. konk. sluzyc ma.

Tak zgłoszonym jak i na ogólnem posuchaniu stawajacym wierzycielom sluzyc prawo przez wolny obior w miejsce zawiadowcy masy, jego zastępcy i członków delegacyi wierzycieli dotychczas urzadujacych, powołac i stanowczo inne osob., w których pokladaja zaufanie.

Na teraz celem potwierdzenia ustanowionego przez Sąd lub zamianowania innego zawiadowcy masy lub jego zastępcy tudż eż obrania delegacyi wierzycieli wyznacza się posuchanie na dzien 20. Września 1875 o godzinie 4 po południu, na którym stawic się mają wierzyciele ze stosownemi dokumentami roszczenia ich wykazujacemi.

Zarazem przypomina się wierzycielom niemieszkaajacym ani w Tarnowie ani w obrębie orzecztwa tutejszego c. k. Sądu delegowanego miejskiego, że gwol § 111 obowiazani są doniesic sądowi o obranym przez siebie, a w Tarnowie mieszkajacym pełnomocnikowi do przyjmowania za nich wszelkich wręczeń, gdyż w przeciwnym razie na wniosek komisarza upadłości na ich koszt i niebezpieczeństwo kurator byłby ustanowiony.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania upadkowego zamieszczone będą w urzędowym dzienniku Lwowskim

Z c. k. Sądu obwodowego.

Tarnów dnia 2. Września 1875.

(3737 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 35963. W celu zabezpieczenia budowy górnej konstrukcyi mostu nr. 64 na Prucie w Mikuliczynie, wraz z obustronnym nasypem wału drogowego, na gościńcu Delatyn Jablonica w Nadworniańskim okręgu budowniczym, rozpisuje się niniejszem licytację przez pisemne oferty, która odbędzie się w dniu 19. Października 1875. w c. k. Starostwie w Nadworniu.

Koszta tej budowy są obliczone na 8552 złr. 42 cnt. w. a., a blizsze warunki licytacji, plany, wykaz cen jednostkowych i kosztorys sumaryczny mogą być przejrzanę w wymienionem starostwie.

Majacy chęć podjacia się tego przedsięwiorstwa, zechca wniesic w dniu powyż oznaczonym do godziny 12tej w południe, do wspomnianego c. k. Starostwa oferty należycie opieczętowane, z wyrażeniem cen nie tylko cyframi ale i literami, zaopatrzone stemplem na 50 cnt. i w wadyum 50/0, wynoszące 428 złr. w gotówce lub papierach publicznych, według kursu obliczonych.

Oferty nie ulżone według przepisow lub też niewniesione w terminie nie będą uwzględnione.

Z c. k. Namiestnictwa

Lwów 19. Września 1875

(3726 2-3) **Edykt.**

L. 4782. C. k. Sąd powiatowy ogłasza, że 6go Października, 10. Listopada i 15. Grudnia b. r. o godzinie 10. rano przedsięwziętą będzie w Sądzie na rzecz Dawida Safira przymusowa sprzedaż realności włościańskiej pod nr. 3. w Sielu położonej do Jana i Gertrudy Klimków należącej, na 525 złr. oszacowan. Wadyum wynosi 53 złr. Warunki licytacyjne przegladnac można w registraturze.

Tarn brzeg 20. Sierpnia 1875.

(3742 2-3) **Edykt.**

L. 2749. Na mocy uchwały c. k. Sądu obwodowego w Stausławowie z dnia 17. Września 1875 l. 11841, którą konkurs na majątek ruchomy i nieruchomy Eryka Nemerow ogłoszony i sąd powiatowy w Gwoźdźcu komisarzem konkursu mianowany został, wyznacza się do zatwierdzenia tymczasowego lub wyboru nowego zarządcy masy i jego zastępcy, oraz do wyboru wydziału wierzycieli, termin na 14. Październ. 1875 o 9 godz. z rana, na którym wszyscy wierzyciele z dowodami swych pretensyi tu w Sądzie stając, się wzywaja.

Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej ogłoszone będą w gazecie Lwowskiej

Gwoździec 25. Września 1875.

(3735 2-3) **Konkurs.**

L. 7144. Na opróżnionych 9 p sadadjunktow sądowych w IX klasie rangi ze systemizowanemi należyciami rozpisuje się konkurs z terminem czterech tygodni

Posady te są przy następujących sądach do obsadzenia:

- 1) trzy posady w Samborze,
- 2) jedna w Przemyślu,
- 3) jedna w Szczercu,
- 4) jedna w Haliczu,
- 5) jedna w Kutach,
- 6) jedna w Brodach,
- 7) jedna w Stanowach.

Ubi gajacy się o te posady podania swe w drodze przynależnej do dotyczących Prezydow sądow kolegialnych I. instancyi mianowicie co do posad:

- ad 1) do Sambora,
- ad 2) do Przemyśla,
- ad 3) do Lwowa,
- ad 4 i 5) do Stanisławowa,
- ad 6) do Złoczowa,
- ad 7) do Czerniowier,

wniesic mają.

Lwów dnia 25. Września 1875.

Doniesienia prywatne.

C. k. państwowa szkoła przemysłowa w Bielsku (na Śląsku austr.)

a) Oddział technicznego budownictwa (szkoła dla budownictwa)

b) Oddział technicznej maszyni (szkoła budowy maszyn). Każdy oddział składa się ze **szkoly przygotowawczej** (tylko dla takich, którzy przepisane go wieku 16 lat nie osiągnęli), ze **szkoly średniej** (dla polirów, monterów, werkmajstrów i t. d.) i ze **szkoly wyższej** (oraz szkoły przygotowawczej do egzaminu dla ochotników uczęszczających przez jeden rok). Kurs zimowy rozpoczyna się dnia 18. Października br. Programy tego zakładu przesyła gratis.

C. k. Dyrekcja państwowej szkoły przemysłowej.

Fr. Maertens.

3815

Ogłoszenie licytacji.

Oddział Zastawniczy galicyjskiego

BANKU KREDYTOWEGO

ulica Wałowa nr. 4

podaje do ogólnej wiadomości, iż zapadłe z dniem 31. Lipca 1875 r. zastawy w dniach 5. i 6. Października 1875 r. w godzinach od 9. do 3. przez publiczną licytację (w myśl §. 59 stat.) najwięcej dajacemu za gotówkę sprzedane zostaną.

Lwów dnia 24. Września 1875.

W poprzednich Nr. 219. i 222 wydrukowano mylnie zamiast 6. (16. Października)

(3725 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 2462. C. k. Sąd powiatowy w Sta rejsoli niniejszem uwiadamia, że w skutek wezwania c. k. Sądu obwodowego w Samborze z dnia 20. Kwietnia 1875 l. 21767 na zaspokojenie sumy wekslowej 240 zł. w. a. przymusowa sprzedaż realności l. 2118 w Koniowie Hrycia Lytwyna własnej na rzecz Fischla Goldfisa hera na dniu 12. Października, 8. Listopada i na dniu 24. Listopada 1875 przedsięwziętą zostanie.

Cena wywołania 742 zł. wadyum 75 złr. w. a.

Resztę warunkow przejrzed można w t. s. registraturze.

Starosól 27. Sierpnia 1875.

3364 5-6

F. S. BARDASZ
we Lwowie.
naprzeciw kościoła Katedry I. O.
poleca

Plótna i stolowa Bielizna.
Największy wybór
gotowej Bielizny,
angielskich **Płaszców** od deszczu,
Deszczochronów i Pledów,
Saskich Pończoch i Skarpetek,
najmodniejszych **Krawatek.**
Manszet i Kołnierzyków.
Najlepszy wybór wszelkich
trykotowych **towarów.**
Ceny stałe i
najmierzej.

Bezpłatne
leczenie pijaństwa.

Środek wynalazku mego w celu radykalnego wyleczenia nalogowego pijaństwa, który aplikować można za wiedzą lub bez wiedzy chorego, bez szkodliwych skutków dla zdrowia, wyleczył już tysiące tego rodzaju chorych.

Łaskawe zlecenia upraszam wystosować pod adresem „Th. Konetzky, Droguengeschäft in Stettin“.

Na odpowiedź załączyc należy jedną markę listową. (H. 11.107 a)

38.6 1-3

Józef Badowski

we Lwowie

rynek pod l. 41, poleca swój **SKŁAD I PRACOWNIE** tak własnych jak i zagranicznych wyrobów

Złotniczych i Jubilerskich

w najnowszych fasonach, pojedynczo i w garniturach, tudzież obfity skład **srebra stołowego.**

Ceny bardzo mierne.
Kupuje po cenach rzetelnych: **Kamienie szlachetne, przedmioty złote i srebrne,** lub mienia takowe na inne. Wszelkie zlecenia w zakres złotnictwa lub jubilerstwa wchodzące, wypełnia spiesnie i rzetelnie.
(3752 3-3)

Bez bólu

lekarstwami nieszkodliwymi leczy podług najnowszej i najdoskonalszej metody **gruntownie,**

bez przerwy zatrudnienia i pod naściślejszą dyskrecją wszelkie

słabości tajemnicze

i **skórne**

lekarz prać. Medycyny, Chirurgii i Akuszer, specjalista chorób tajemniczych

Jan Kurpiel

mieszkający

przy ulicy **Sobieskiego Nr. 12,** I piętro (gdzie administracja „Gazety Narodowej“), ordynuje od 8—12 przed-, od 1—5 po południu. Zaradza także **impotencyi** (osłabieniu siły męskiej) **połucy,** **upławom** kobiet, **bladaczce** i **niepłodności.** Na honorowane listy udziela rady bezzwłocznie i sluzyc lekarstwami.
(3797 1-?)

L. 30550. (3661 3-3)

Obwieszczenie.

Sprzedaż gruntów budowlanych wydzielonych z kompleksu realności l. 133, 134 i 135 2/4 zwanych „Hotel Angielski i Majerówka“.

Celem sprzedania dwóch gruntów budowlanych z kompleksu realności l. 133, 134 i 135 2/4 zwanych „Hotel Angielski & Majerówka“ wydzielonych, odbędzie się licytacja za pomocą pisemnych ofert w dniu 5. Października r. b. o godzinie 11. przedpołudniem w pierwszym biurze Magistratu.

Grunta będą sprzedane stosownie do planu parcelacyjnego i warunkow protokolu licytacyjnego, które w godzinach urzędowych, z aktami stanu tabularnego tych gruntow dotyczącami w biurze przejrzed można, a nawet na podstawie tych warunkow, mogą strony chęć kupienia majace, i przed terminem licytacyjnym rokowania o kupno z Depart. I Magistratu i dotyczącą komisją zawiazać i swoje oferty Magistratowi przedlozyc.

Parcele te są na planie sytuacyjnym literami D. E. oznaczone, mianowicie:

1. Parcela D. powierzchni około 857 sążni 10" miary kwadratowej z ceną wywołania 46 000 złr. w. a.
2. Parcela E. powierzchni około 201 sążni 4' 6" miary kwadratowej z ceną wywołania 20 000 złr. w. a.

Zwracając uwagę P. T. oferentów, na parcelę D, która mianowicie w tylnej części tak położeniem konfiguruje, jak i obfiatością woy gruntowej do założenia łązienek nadzwyczajnie się kwalifikuje — które po zniesieniu łązienek przy ogrodzie miejskim (pojezuickim) wielkie wróżą korzyści — oznajmia się, że do ofert dołączyc należy wadyum, wynoszące 10 proc. ceny wywołania kupna i sprzedaży parcel.

Z Magistratu kr. stołecznego miasta We Lwowie, dnia 19. Września 1875.

Sprzedaż drzewa opałowego
 przy ulicy Kleparowskiej 1, 18.
 z przywozem
 „bukowego 14 zł. 50 ct.
 „Sąg drzewa brzożowego 12 „ —
Zamówienia przyjmuje
 główna trafika Nr. 1, ulica Halicka 1. 4
 (3623 3-3)

Nauczycielka
niemka, odebrawszy wykształcenie w Niemczech, posiadająca świadectwa władz co do odbytych egzaminów, życzy sobie udzielać młodym panienkom z dostojnych rodzin, lekcji w językach: francuskim, angielskim, niemieckim i innych przedmiotach naukowych.
 Bliższa wiadomość przy ulicy Kopernika Nr. 14. w oficychach 1. pigro, od godziny 10. przed południem do 3. popołudniu.
 (3814 1-2)

J. Dąbrowski
 poleca P. T. Publiczności swój
Skład wyrobów złotniczo-jubilerskich
 połączony z **pracownią we Lwowie** przy ulicy Halickiej pod 1. 17, w handlu zegarków dawniej „W. Penther“.
Zamówienia z prowincyi uskutecznią jak najrychlej.

R. Ditmar we Wiedniu
 kraj. uprzyw. fabryka lamp
 poleca ze swego największego, sławę światową posiadającego składu
Lampy wszelkich gatunków
 urządzone tak na **petroleum**, jako też na **olej**. — Ceny są pomimo znanej powszechnie dobroci i trwałości fabrykatu, **niższe** od cen wszystkich tego rodzaju wyrobów krajowych i zagranicznych. Składy mego fabrykatu utrzymują wszystkie większe i renomowane firmy kupieckie.
Przeostoga!
 Każda kompletna lampa oznaczona jest powyższym **znakiem fabrycznym**.
 Cylindry „Phonia“ zaopatrzone w zaprotokolowaną markę fabryczną, nie pękają i zastosowane są ściśle do konstrukcyi moich palaczów lampowych, na co szczególnie zwracam uwagę. — Cylindry pod tem samem nazwiskiem z innymi jednak znakami, są podrabiane.
 (3618 4-15)
Skład lamp R. Ditmara we Lwowie
 znajduje się przy placu Maryackim.

Gubrynowicza i Schmidta
„RUCH LITERACKI“
 ukazuje w bieżącym kwartale
 „Korespondencyę *Tadeusza Kosciuszki z czasów jego powstania*“, z wstępem historycznym *Lucjana Siemińskiego*,
 „O wpływie nauki na miłosierdzie“, przez *Eliżę Orzeszko*,
 „Błękitną Księżkę“ powieść *Waleryi Marrené Morzkowskiej*,
 „Bohaterowie i robotnicy“ rzecz społeczna *Kazimierza Kaszewskiego*,
 „Obrazy Kalifornii“, nowellę *Bredt-Harta*,
 „Z ziemi na księżyc podróż w 97 godzinach“, *Juljusza Vernego*,
 „Listy *Juljusza Słowackiego*“, drugą serję, zamykającą tę drogocenną korespondencyę,
 i mnóstwo innych
 Prenumeratorowie „RUCHU LITERACKIEGO“ mają prawo do nabywania Zbiorowych wydań powieści *J. I. KRASZEWSKIEGO*, pism *ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO* i *BOHDANA ZALESKIEGO*.
 Prenumerata kwartalna we Lwowie 2 złr. 50 ct., z przesyłką pocztową 3 zł.
 (3740 2-3)

Nakładem wydawnictwa „Gazety Lwowskiej“ opuściło prasę dzieło
Olej i wosk ziemny w Galicyi
 przez **Edwarda Windakiewicza**
 c. k. radcę górniczego
 i jest do nabycia w Administracyi „Gazety Lwowskiej“
 po cenie 2 zł. w. a.
 1555

BALSAM VETORINIEGO
 (3798 1-7)
 Od 70 lat bez żadnej reklamy znany i przez znakomitości lekarskie uznany i zalecony jako niezawodny środek na reumatyzm, osłabienie nerwów, kurcze, ból zębów, fluksy, szczególnie na rany i poparzenia. — Dostać można w każdej aptece i w fabryce we Lwowie, **flakon po 1 zł. 50 ct.**

Tylko za 7 zł. 50 ct. w. a.
 Garnitura stołowa z prawdziwego **britannia-alpaka-srebra**, które w każdym domostwie prawdziwe srebro zupełnie zastąpić może, składająca się z następujących 51 prawdziwie praktycznych, wiecznie trwałych przedmiotów z **britannia-alpaka** jedynie trwałego i zawsze niezmiennie białym jak srebro pozostającego kruszcu. — Garnitura ta składa się z następujących przedmiotów:
 Wszystko tylko za 7 zł. 50 ct.
 6 sztuk ciężkich łyżek stołowych,
 6 sztuk ciężkich łyżeczek do kawy, } wszystko z britannia-srebra
 6 sztuk nożów stołowych,
 6 sztuk widelców stołowych,
 6 sztuk podstawek do nożów,
 1 cukierniczka z kruszcu,
 1 ciężka chochla do mleka i } z britannia-srebra,
 1 ciężka chochla do rosołu,
 1 sitko do herbaty z chińskiego srebra,
 6 par porcelanowych podstawek do kawy,
 1 taca do kawy z francuskim malowidłem,
 1 para francuskich lichtarzy brązowych,
 1 przyrząd na jaja, ważny dla każdego domostwa,
 1 przyrząd do ognia (Nordpolfeuerzeug).
 (3479 4-?)
 Wszystkie powyższe przedmioty w ilości 51 sztuk, kosztują tylko 7 zł. 50 ct. w Składzie towarów z chińskiego srebra **Fischera**, we Wiedniu, **Praterstrasse 30.**

Przekonać się można przez zamówienie na wzór lub próbę u ogólnie znanej z rzetelności i zaufania godnej firmy!
Erste Mariahilfer Manufactur-Consumhalle
Ludwika Zwieback
 we Wiedniu, **Mariahilferstrasse Nr. 110.**
 przekonać się można o okazałości tej nieprzewyższonej dotąd pod względem przedsiębiorczym firmy kupieckiej. Handel ten z tej przyczyny poszczycić się może tak wielkim odbytem i powszechnym uznaniem, ponieważ posiada obfite zapasy nietylko poszczególnego w anonsach towaru w **najlepszej jakości i olbrzymim wyborze**, po ale także **wyborniejszy towar** w obfitym wyborze po cenach nadspodzianie tanich. Zlecenia z prowincyi uskutecznią się bezzwłocznie i ściśle, za pobraniem pocztowem. **Wzory** pożądaných artykułów i spisy towarów przesyła się franco i gratis. Dla teraźniejszego sezonu poleca się szczególnie: **czarne lustry i alpaca, tery, francuskie pojedyncze i podwójne kaszemiry** po wszystkich cenach, **czarne 7/4 rypsy, kolorowe rypsy, całkiem wełniane francuskie materje na suknie, nowe materje, ohewioty z rozmaitej flaneli, ohustki damskie, czarne i kolorowe aksamity, mory do spodnio, kolorowe lustry, glaces i balernes, czarne i kolorowe materje jedwabne, ciężkie 4/4, 5/4, 3/4 i 9/4 płótna i materje stołowe i t. d. i t. d.**
 (3593 4-18)

Substancya d' Alfieri
 usuwa prędko i z pewnym skutkiem bez szkodliwych następstw na ciało, tudzież bez znacznego ograniczenia zwykłego sposobu życia, skutki rozwiązłego życia w każdym stopniu jako to: **poluce, niemoc, bezpłodność, upławy** pochodzące przeważnie z samogwałtu i t. p. Przy zaniedbaniach lub niedokładnie wyleczonych długie lata trwających cierpieniach syfilistycznych w drugim lub trzecim stadium choroby (zastarzałych upławach rury moczowej, syfilistycznych wrzodach, brodawkach, pryszczach, świeżbiących i innych wysypkach) **trwa kuracya przez 10 dni. Za dobry skutek daje gwarancję.** Przy zamówieniach uprasza się o podanie powstania a względnie czasu trwania słabości, tudzież symptomów które się okazują.
 Przesyłki uskuteczniają się pod dyskrecyą za **prezestaniem honorarium 5 zł.** przez **E. Giebel, Breitestrasse 12 w Berlinie.**
 NB. Przesyłki do państwa Austriackiego za pobraniem pocztowem nie mają miejsca, w skutek czego w celu zapobieżenia przerwy w kuracyi zawiadamiam, że ogólne wynagrodzenie za lekarstwa w zastarzałych i zakrzewionych wypadkach słabości wynosi 20 do 25 zł. w. a.
 2242 16-?

Poradnik niezbędny
 teraz, gdy ustawa hipoteczna w całym kraju wykonaną będzie, jest wydanie **J. WINHARDA**, c. k. inspektora podatkowego
„o podatkach i księgach hipotecznych“
 którego nabyć można po cenie **zniżonej 2 zł. 50 ct. w. a.**
 w Administracyi „Gazety Lwowskiej“
 2724 31-?

KANTOR WYMIANY
 c. k. uprzyw. galic,
akcyjnego Banku Hipotecznego
 kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
 pod warunkami najprzystępniejszymi.
Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym.
 (3796 1-?)

Miejsce do przyjmowania ogłoszeń do wszystkich Dzienników znajduje się we Lwowie pod firmą **Wład. Piątkowski** Plac Kapitulny Nr. 9. (2669)
 skuteczniejsza wyjednania wizy paszportów i dokumentów w 3 dniach.